

Suvremeni prijevod

Language: hrvatski (Croatian)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Croatian Easy-to-Read Version © 2002 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-16 from source files dated 2017-08-16.

94a34d84-104b-5079-bd79-68771557b8e0

ISBN: 978-1-5313-1297-8

*Evangelje po
Mateju*

Isusovo rodoslovље
(Lk 3,23b–38)

1 Ovo je rodoslovље Isusa Krista. On potjeće iz Davidove obitelji, a David potječe iz Abrahamove obitelji.

² Abraham je bio Izakov otac. Izak je bio Jakovljev otac. Jakov je bio otac Jude i njegove braće. ³ Juda je bio otac Faresa i Zare, a njihova majka bila je Tamara. Fares je bio Esromov otac. Esrom je bio Aramov otac. ⁴ Aram je bio Aminadabov otac. Aminadab je bio Naasonov otac. Naason je bio Salmonov otac. ⁵ Salmon je bio Boazov otac. Boazova majka bila je Rahaba. Boaz je bio Obedov otac, a Obedova majka bila je Ruta. Obed je bio Jišajev otac. ⁶ Jišaj je bio otac kralja Davida. David je bio Salomonov otac, čija je majka bila Urijina žena.

⁷ Salomon je bio Roboamov otac. Roboam je bio Abijin otac. Abija je bio Asin otac. ⁸ Asa je bio Jozafatov otac. Jozafat je bio Joramov otac. Joram je bio Ozijin otac. ⁹ Ozija je bio Joatamov otac. Joatam je bio Ahazov otac. Ahaz je bio Ezekijin otac. ¹⁰ Ezekija je bio Manasijin otac. Manasija je bio Amonov otac. Amon je bio Jozijin otac. ¹¹ Jozija je bio otac Jehonije i njegove braće. To je bilo u vrijeme kad je izraelski narod bio odveden u Babilon.

¹² Nakon izgnanstva u Babilonu: Jehonija je bio Salatielov otac. Salatiel je bio Zerubabelov otac. ¹³ Zerubabel je bio

Abijudov otac. Abijud je bio Elijakimov otac. Elijakim je bio Azorov otac. ¹⁴ Azor je bio Sadokov otac. Sadok je bio Ahimov otac. Ahim je bio Elijudov otac. ¹⁵ Elijud je bio Eleazarov otac. Eleazar je bio Matanov otac. Matan je bio Jakovljev otac. ¹⁶ Jakov je bio otac Josipa, muža Marije, koja je rodila Isusa koji se zove Krist.

¹⁷ Dakle, bilo je ukupno četrnaest generacija od Abrahama do Davida. I četrnaest generacija od Davida do izgnanstva u Babilon. I četrnaest generacija od izgnanstva u Babilon do Krista.

Rođenje Isusa Krista

(Lk 2,1–7)

¹⁸ Rođenje Isusa Krista bilo je ovako: njegova je majka Marija bila zaručena s Josipom, ali prije nego što su se vjenčali, otkrilo se da je Marija zatrudnjela po Duhu Svetom. ¹⁹ Njezin muž Josip bio je dobar čovjek i nije ju želio izložiti javnom sramu pa je odlučio tajno raskinuti zaruke.

²⁰ Ali dok je on o tome razmišljao, u snu mu se pojавio Gospodinov anđeo i rekao mu: »Josipe, sine Davidov,^{*} ne boj se uzeti Mariju za ženu jer ono što je u njoj začeto je po Duhu Svetom. ²¹ Ona će roditi sina i ti ga nazovi Isus[†], jer će on spasiti svoj narod od njegovih grijeha.«

²² Sve se to dogodilo da bi se ispunilo što je Gospodin rekao po proroku:
²³ »Evo, Djevica će začeti i roditi sina i nazvat će ga Emanuel,[‡] što znači 'Bog je s nama.'«

²⁴ Kad se Josip probudio, učinio je kako mu je Gospodinov anđeo zapovjedio. Uzeo je Mariju i odveo je svojoj kući da mu bude žena. ²⁵ Ali nije živio s njom,

*1:20 *sine Davidov* Josip potječe iz lože kralja Davida, drugog izraelskog kralja, koji je vladao oko tisuću godina prije Krista.

†1:21 *Isus* Ime Isus znači »Jahve (Gospodin) je spasenje.«

‡1:23 Citat iz Iz 7,14.

kao što bi muž živio sa ženom, dok nije rodila sina kojemu je dao ime Isus.

Mudraci pohode Isusa

2 Isus se rodio u Betlehemu, u pokrajini Judeji, za vladavine kralja Heroda. U to vrijeme došli su mudraci s Istoka u Jeruzalem ² raspitujući se: »Gdje je novorođeni kralj Židova? Vidjeli smo njegovu zvijezdu kako izlazi na istoku pa smo mu se došli pokloniti.«

³ Kad je to čuo kralj Herod, kako se uznenirio, kao i sav narod u Jeruzalemu. ⁴ Okupio je sve svećeničke poglavare i narodne učitelje Zakona pa ih je ispitivao gdje se Krist treba roditi. ⁵ Odgovorili su mu: »U Betlehemu, u Judeji, jer prorok je ovako zapisao u Svetom pismu:

⁶ 'A ti, Betleheme, u zemlji Judinoj,
nisi nipošto najmanji među Judinim
vladajućim gradovima,
jer od tebe će doći vladar
koji će voditi moj narod, Izrael.'^{*}

⁷ Tada je Herod potajno pozvao mudrake te od njih saznao točno vrijeme kad se zvijezda pojavila. ⁸ Zatim ih je poslao u Betlehem s riječima: »Idite i dobro se raspitajte za dijete. A kad ga pronađete, javite mi da i ja dođem i poklonim mu se.«

⁹ Oni su saslušali kralja i otišli. A zvijezda, koju su vidjeli kako izlazi na istoku, išla je pred njima sve dok nije stigla i zaustavila se iznad mjesta gdje je bilo dijete. ¹⁰ Kad su opazili zvijezdu, kako su se obradovali. ¹¹ Ušli su u kuću i ugledali dijete s njegovom majkom Marijom pa su kleknuli i poklonili mu se. Zatim su odmotali svoje darove i dali mu zlato, tamjan i smirnu. ¹² A budući da ih je Bog u snu upozorio da se ne vraćaju

Herodu, otišli su drugim putem u svoju zemlju.

Bijeg u Egipat

¹³ Kad su oni otišli, Josipu se u snu javio Gospodinov andeo i rekao mu: »Ustani, uzmi dijete i njegovu majku i bježi u Egipat! Ostani ondje sve dok ti ne kažem, jer Herod će tražiti dijete da ga ubije.«

¹⁴ Josip je ustao, uzeo dijete i njegovu majku te noću otišao s njima u Egipat.

¹⁵ Ostao je ondje sve do Herodove smrti, da bi se ispunilo što je Bog rekao po proroku: »Pozvao sam svoga sina iz Egipta.«[†]

Herod ubija mušku djecu u Betlehemu

¹⁶ Kad je Herod video da su ga mudraci izigrali, jako se razljutio te je zapovjedio da se u Betlehemu i u njegovoj okolini ubiju svi dječaci mlađi od dvije godine, prema vremenu koje je saznao od mudraca. ¹⁷ Tada se ispunilo što je Bog rekao po proroku Jeremiji:

¹⁸ »Glas se čuo u Rami.

Glas jadikovke i velike tuge.

Rahela je oplakivala svoju djecu i nije se mogla utješiti, jer su njena djeca mrtva.«[‡]

Povratak iz Egipta

¹⁹ Kad je Herod umro, Josipu se u Egiptu, u snu, javio Gospodinov andeo i rekao mu: ²⁰ »Ustani, uzmi dijete i njegovu majku i vodi ih u izraelsku zemlju, jer su umrli oni koji su htjeli ubiti dijete.«

²¹ I on je ustao, uzeo dijete i njegovu majku te otišao u izraelsku zemlju. ²² Ali kad je čuo da u Judeji umjesto Heroda

*2:6 Citat iz Mih 5,1.

[†]2:15 Citat iz Hoš 11,1.

[‡]2:18 Citat iz Jr 31,15.

vlada njegov sin Arhelaj, uplašio se poči onamo. No, budući da je u snu dobio uputu, otišao je u pokrajину Galileju i nastanio se u gradu Nazaretu.²³ Tako se ispunilo što je rečeno po prorocima: »Bit će prozvan Nazarećaninom*.«

Ivan Krstitelj

(Mk 1,1–8; Lk 3,1–9; 15–17; Iv 1,19–28)

3 U ono vrijeme pojavio se Ivan Krstitelj i počeo propovijedati u judejskoj pustinji.² Govorio je: »Pokajte se jer je kraljevstvo nebesko blizu!«³ Up-ravo je o Ivanu govorio prorok Izaija kad je rekao:
»Glas jednoga viće u pustinji:
'Pripremite put Gospodinu,
poravnajte staze za njega.'«[†]

⁴ Ivan je imao odjeću od devine dlake i kožni pojас oko bokova. Hranio se skakavcima i divljim medom.⁵ U to su ga vrijeme dolazili slušati ljudi iz Jeruzalema, iz cijele Judeje i s cijelogra područja oko rijeke Jordan.⁶ Oni su priznavali svoje grijeha, a Ivan ih je krstio, uranjajući ih u rijeku Jordan.

⁷ Kad je Ivan video mnoge farizeje i saduceje kako dolaze k njemu da ih krsti, rekao im je: »Zmijski porodi! Tko li vas je upozorio da bježite od Božje srdžbe koja dolazi?⁸ Pokažite svojim životom da ste se zaista obratili. Činite ono što dokazuje da ste se promijenili i nemojte se pouzdavati u to što je Abraham vaš otac.⁹ Jer, kažem vam, Bog može od ovoga kamenja stvoriti Abrahamovu djecu.¹⁰ Sjekira je već položena na korijen stabla, a svako

stablo koje ne daje dobar plod bit će posjećeno i bačeno u vatru.[‡]¹¹ Ja vas krstim vodom u znak obraćenja, ali onaj koji dolazi poslije mene veći je od mene. Ja mu nisam dostojan ni obuću skinuti. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem.¹² On će doći spremjan da pročisti zrnje od pljeve[¶]. Pšenicu će skupiti i spremiti u svoju žitnicu, a pljevu će spaliti u ognju koji se ne može ugasiti.«

Isusovo krštenje

(Mk 1,9–11; Lk 3,21–22)

¹³ Tada je Isus došao iz Galileje na rijeku Jordan k Ivanu da ga on krsti.¹⁴ A Ivan ga je pokušavao odgovoriti pa mu je rekao: »Ti bi trebao mene krstiti, a ti dolaziš k meni!«

¹⁵ Ali Isus mu je odgovorio: »Pusti, dužni smo učiniti sve što je u skladu s Božjom voljom.« Tada je Ivan pristao da ga krsti.

¹⁶ Isus je bio kršten i, čim je izašao iz vode, otvorilo se nebo i video je Duha Božjega kako silazi u liku goluba i spušta se na njega.¹⁷ A glas s neba je rekao: »Ovo je moj voljeni sin. U njemu je sve moje zadovoljstvo!«

Isusovo iskušenje

(Mk 1,12–13; Lk 4,1–13)

4 Zatim je Duh odveo Isusa u pustinju da ga iskuša đavao.² Isus je poslio četrdeset dana i četrdeset noći pa je ogladnio.³ Tada mu je prišao napasnik[§] i rekao: »Ako si zaista Sin Božji, reci ovom kamenju da se pretvori u kruh.«

***2:23 Nazarećanin** Stanovnik grada Nazareta; ime vjerojatno znači »izdanak« (vidi Iz 11,1). Ovdje se povlači paralela između Samsona, koji je bio »nazirej«, odnosno »posvećen Bogu« (vidi Suci 13,5–7), i Isusa, Nazarećanina.

†**3:3** Citat iz Iz 40,3.

‡**3:10** Ivan slikovito opisuje da su oni koji ne donose plod obraćenja poput stabala koja se, kad ne donose rod, sijeku i bacaju u vatru.

¶**3:12 pročistiti zrnje od pljeve** Ivan slikovito govori da će Bog odijeliti ljude koji pripadaju njemu od onih koji su ga odbacili.

§**4:3 napasnik** Đavao.

⁴ No, Isus mu je odgovorio: »Pisano je u Svetom pismu:
Čovjek ne živi samo od kruha,
nego i od svake riječi koja izlazi iz Božijih
usta.«^{*}

⁵ Zatim ga je đavao odveo u sveti grad Jeruzalem i postavio ga na najviši dio Hrama ⁶ pa mu rekao: »Ako si zaista Sin Božji, baci se! Jer pisano je u Svetom pismu:

’On će zapovjediti svojim anđelima da te čuvaju

i oni će te nositi na rukama,
da ne bi udario nogom o kamen.«[†]

⁷ Isus mu je odgovorio: »Pisano je i ovo:

’Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!«[‡]

⁸ Zatim je đavao odveo Isusa na vrlo visoku planinu i pokazao mu sva kraljevstva svijeta i njihovu raskoš, ⁹ pa mu se opet obratio: »Dat će ti sve ovo ako klekneš i pokloniš mi se.«

¹⁰ A Isus mu je odgovorio: »Odlazi, Sotono! Jer pisano je:

’Klanjam se Gospodinu, Bogu svojemu i njemu jedinom služi!«[¶]

¹¹ Tada ga je đavao ostavio, a anđeli su došli i služili mu.

Isus započinje svoj rad u Galileji

(Mk 1,14–15; Lk 4,14–15)

¹² Kad je Isus čuo da je Ivan zatvoren, vratio se u Galileju. ¹³ Ali nije ostao u Nazaretu, nego se nastanio u Kafarnaumu, gradu pokraj Galilejskoga jezera, na području Zebulonova i Naftalijeva plemena. ¹⁴ Tako se ispunilo što je rekao prorok Izaija:

¹⁵ »Zemlja Zabulonova i zemlja Naftalijeva,
uz put prema moru, s one strane rijeke Jordan,
Galileja poganska!

¹⁶ Narod koji živi u tami ugledao je veliku svjetlost;
onima koji žive u mračnoj zemlji smrti zasjala je svjetlost.[§]

¹⁷ Otada je Isus počeo propovijedati:
»Obratite se, jer je kraljevstvo nebesko blizu!«

Isus izabire prve učenike

(Mk 1,16–20; Lk 5,1–11)

¹⁸ Kad je Isus prolazio pokraj Galilejskoga jezera, ugledao je dvojicu braće — Šimuna, zvanog Petar, i njegova brata Andriju kako bacaju mrežu u jezero, jer bili su ribari, ¹⁹ pa im je rekao: »Pođite za mnom i ja će vas učiniti ribarima ljudi.« ²⁰ Oni su odmah ostavili svoje mreže i krenuli za Isusom.

²¹ Isus je pošao dalje i ugledao drugu dvojicu braće, Jakova Zebedejeva i njegova brata Ivana. Bili su u čamcu sa svojim ocem Zebedejem i krpali mreže. ²² Pozvao ih je i oni su odmah krenuli za njim. Ostavili su i čamac i svoga oca.

Isus poučava i iscijeluje

(Lk 6,17–19)

²³ Isus je obišao cijelu Galileju i poučavao u sinagogama, propovijedajući Radosnu vijest o Kraljevstvu. Liječio je i svakovrsne bolesti i slabosti u narodu. ²⁴ Vijest o njemu proširila se po cijeloj Siriji pa su mu dovodili sve koji su bolovali od raznih bolesti i bili u mukama, opsjednute zlim duhovima, pa

*^{4:4} Citat iz Pnz 8,3.

†^{4:6} Citat iz Ps 91,11–12.

‡^{4:7} Citat iz Pnz 6,16.

¶^{4:10} Citat iz Pnz 6,13.

§^{4:16} Citat iz Iz 9,1–2.

davičare i nepokretne, a on ih je ozdravljao. ²⁵ Slijedilo ga je veliko mnoštvo iz Galileje, Dekapolisa, Jeruzalema, Judeje i s druge strane rijeke Jordan.

Govor na gori

(Lk 6,20–23)

5 Kad je Isus ugledao mnoštvo, popeo se na goru i sjeo. Tada su mu prišli njegovi učenici ²i počeo je poučavati ljudi govoreći:

³ »Blago onima koji znaju da su u duhovnoj potrebi,
jer njima pripada kraljevstvo nebesko.

⁴ Blago tužnima,
jer će ih Bog utješiti.

⁵ Blago krotkim,
jer će naslijediti zemlju.^{*}

⁶ Blago onima koji su žedni i gladni pravednosti,

jer će ih Bog nasititi.

⁷ Blago milosrdnjima,
jer će im biti iskazano milosrđe.

⁸ Blago onima koji su čista srca,
jer će gledati Boga.

⁹ Blago mirotvorcima,
jer će se zvati Božjom djecom.

¹⁰ Blago progonjenima zbog pravednosti,

jer njima pripada kraljevstvo nebesko.

¹¹ Blago vama kad vas zbog mene vrijedaju, progone i potpuno lažno optužuju. ¹² Radujte se i budite sretni, jer vas na nebu čeka velika nagrada. Jer tako su progonili i proroke koji su živjeli prije vas.«

Sol zemlji i svjetlost svijetu

(Mk 4,21; 9,50; Lk 8,16; 14,34–35)

¹³ »Vi ste sol zemlji. No, ako sol izgubi svoj okus, kako će ponovno postati slana? Ničemu više ne služi, osim da se baci da je ljudi gaze.

¹⁴ Vi ste svjetlost svijetu. Ne može se sakriti grad smješten na brijegu. ¹⁵ Tako ni svjetiljku ne pale da bi je stavili pod posudu, nego na stalak, da svjetli svima u kući. ¹⁶ Neka tako i vaše svjetlo svijetli pred ljudima, da vide vaša dobra djela te slave vašega Oca koji je na nebu.«

Isus i pisma Staroga zavjeta

¹⁷ »Nemojte misliti da sam došao ukinuti Mojsijev zakon ili naučavanje proroka. Nisam ih došao ukinuti, nego ispuniti. ¹⁸ Istinu vam kažem: sve dok postoji nebo i zemlja, ni jedno slovo ili zarez neće nestati iz Zakona, dok se sve ne ispuni. ¹⁹ Tako, tko god prekrši i najmanju od ovih zapovijedi i uči druge da tako čine, bit će najmanji u kraljevstvu nebeskom. A tko bude izvršavao zapovijedi i učio druge da tako čine, bit će velik u kraljevstvu nebeskom. ²⁰ Jer kažem vam: ako ne budete bolji od učitelja Zakona i farizeja, nećete ući u kraljevstvo nebesko.

²¹ Čuli ste da je našim precima rečeno: 'Ne ubij![†] Tko ubije, odgovarat će sudu.'

²² A ja vam kažem da će svatko tko se ljuti na drugog čovjeka odgovarati. Tko drugoga uvrijedi, odgovarat će za to pred Velikim vijećem. A tko ga nazove luđakom, odgovarat će za to u paklenom ognju.

²³ Ako, dakle, prinosiš dar Bogu pa se sjetiš da netko ima nešto protiv tebe,
²⁴ ostavi svoj dar kod žrtvenika pa idi i najprije se pomiri s bratom. Potom se vrati i prinesi svoj dar.

²⁵ Sa svojim se neprijateljem brzo nagodi, još dok ste na putu prema sudu, da te ne bi predao sucu, a sudac stražaru, pa da ne budeš bačen u zatvor. ²⁶ Istinu ti kažem: nećeš odande izaći dok ne platiš i posljednji novčić.«

*5:5 *naslijediti zemlju* Vidi Ps 37,11.

[†]5:21 Citat iz Izl 20,13; Pnz 5,17.

Isus poučava o preljubu

²⁷ »Čuli ste da je rečeno: 'Ne učini preljuba!'^{*} ²⁸ A ja vam kažem da je svatko tko s požudom pogleda ženu već u svom srcu s njom učinio preljub. ²⁹ Zato, ako te tvoje desno oko navodi na grijeh, izvadi ga i baci! Bolje ti je izgubiti jedan dio tijela, nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao. ³⁰ Ako te tvoja desna ruka navodi na grijeh, odsijeci je i baci! Bolje ti je izgubiti jedan dio tijela nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao.«

Isus poučava o razvodu

(Mt 19,9; Mk 10,11–12; Lk 16,18)

³¹ »Rečeno je: 'Onaj tko se rastaje od svoje žene mora joj dati pismenu potvrdu o razvodu.'[†] ³² No, ja vam kažem da svatko tko se rastaje od svoje žene, tjera nju na preljub, osim ako se rastaje zbog bračne nevjere. A onaj tko se oženi takvom rastavljenom ženom također čini preljub.«

Isus poučava o davanju obećanja

³³ »Čuli ste da je vašim precima rečeno: 'Ne krši prisegu koju si dao! Izvrši prisegu koju si dao Gospodinu!'[‡] ³⁴ Ali ja vam kažem: ne zaklinjite se nikako! Ni nebom, jer ono je Božje prijestolje; ³⁵ ni zemljom, jer je pod njevim nogama; ni Jeruzalemom, jer je grad velikoga Kralja. ³⁶ Ne zaklinji se ni svojom glavom, jer ne možeš ni jednu vlas učiniti ni bijelom ni crnom. ³⁷ Ako želiš reći 'da', onda reci 'da', a ako želiš reći 'ne', reci 'ne.' Sve što je više od 'da' ili 'ne', dolazi od Zloga.«

*5:27 Citat iz Izl 20,14; Pnz 5,18.

†5:31 Citat iz Pnz 24,1.

‡5:33 **Ne ... Gospodinu** Vidi Lev 19,12; Br 30,2; Pnz 23,21.

§5:38 Citat iz Izl 21,24; Lev 24,20; Pnz 19,21.

§5:43 Citat iz Lev 19,18.

Isus govori o osveti

(Lk 6,29–30)

³⁸ »Čuli ste da je rečeno: 'Oko za oko, Zub za Zub.'[¶] ³⁹ Ali ja vam kažem: ne opirite se zlom čovjeku! Nego, ako te tko udari po desnom obrazu, okreni mu i drugi! ⁴⁰ A onomu koji bi te htio tužiti da ti oduzme košulju, daj i svoj ogrtač! ⁴¹ Ako te tko prisili da pješačiš s njim jedan kilometar, ti idi dva! ⁴² Ako te tko štogod zatraži, daj mu! I ne odbij onoga tko te traži da mu nešto posudiš!«

Ljubav prema neprijateljima

(Lk 6,27–28; 32–36)

⁴³ »Čuli ste da je rečeno: 'Voli svoga bližnjega[§] i mrzi svoga neprijatelja.'[¶] ⁴⁴ A ja vam kažem: volite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone. ⁴⁵ Tako ćete postati djeca svoga Oca na nebu, koji čini da sunce izlazi i zlima i dobrima. On daje kišu i onima koji čine dobro i onima koji čine зло. ⁴⁶ Ako volite samo one koji vole vas, kakvu nagradu možete očekivati? Čak i poreznici čine isto. ⁴⁷ I ako pozdravljate samo svoje prijatelje, činite li išta više od drugih? Čak i pogani čine isto. ⁴⁸ Zato budite savršeni, kao što je vaš Otac nebeski savršen!«

Isus poučava o davanju

6 »Pazite da svoja dobra djela ne činite pred ljudima, samo zato da vas oni vide, jer nećete dobiti nagradu od svog Oca koji je na nebu.

² Zato, kada daješ siromasima, nemoj govoriti o tome na sva usta. Tako rade licemjeri u sinagogama i na ulicama da bi ih ljudi hvalili. Istinu vam kažem: oni

su već dobili svoju nagradu.³ Nego, kada daješ siromasima, neka tvoja lijeva ruka ne zna što čini desna.⁴ Neka tvoje darovanje bude u tajnosti pa će te Otac tvoj, koji vidi u tajnosti, nagraditi.«

Isus poučava o molitvi

(Lk 11,2–4)

⁵ »A kad molite, ne budite poput licemjera. Oni vole stajati i moliti u sinagogama i na križanjima ulica da ih ljudi vide. Istinu vam kažem: oni su već dobili svoju nagradu. ⁶ A ti, kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata pa se pomoli svom Ocu, kojega ne možeš vidjeti. A tvoj Otac, koji vidi učinjeno u tajnosti, nagradit će te. ⁷ Kada molite, ne ponavljajte isprazne riječi kao pogani, koji misle da će biti uslišani zbog količine izgovorenih riječi. ⁸ Ne budite, dakle, kao oni, jer vaš Otac zna što vam je potrebno i prije nego ga zamolite. ⁹ Zato molite ovako:

’Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje.

¹⁰ Neka dođe kraljevstvo tvoje.

Neka bude volja tvoja,
kako na nebu, tako i na zemlji.

¹¹ Kruh naš svagdašnji daj nam danas

¹² i oprosti nam dugove naše,
kako i mi oprštamo dužnicima svojim.

¹³ I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od Zloga.*

¹⁴ Da, ako vi oprostite ljudima njihove pogreške, onda će i vaš Otac nebeski vama oprostiti vaše. ¹⁵ Ali ako vi ne oprostite drugima njihove pogreške, ni vaš Otac neće vama oprostiti vaše.«

Isus poučava o postu

¹⁶ »Kad postite, nemojte biti namrogđeni poput licemjera, koji izobliče svoja lica da ljudi primijete kako poste. Istinu vam kažem: već su dobili svoju nagradu. ¹⁷ A ti, kad postiš, počešljaj se i umij lice, ¹⁸ da ljudi ne primijete da postiš, nego samo Otac tvoj koji je u tajnosti. Tada će te tvoj Otac, koji vidi učinjeno u tajnosti, nagraditi.«

Nebesko bogatstvo

(Lk 12,33–34)

¹⁹ »Ne skupljajte sebi bogatstvo na zemlji! Tu će ga moljci i hrđa uništiti, a lopovi mogu provaliti i ukrasti ga.

²⁰ Radije skupljajte sebi bogatstvo na nebu! Ondje ga moljci i hrđa ne mogu uništiti niti mogu lopovi provaliti i ukrasti ga. ²¹ Jer srce će ti biti ondje gdje ti je bogatstvo.«

Svjetlo i tama

(Lk 11,34–36)

²² »Oko je svjetiljka tijelu. Ako ti je oko dobronomjerno[†], tada ćeš sav biti ispunjen svjetlošću. ²³ Ali ako ti je oko zlonamjerno[‡], tada ćeš biti ispunjen tamom. Ako svjetlost, koja je u tebi, postane tama, koliko će biti duboka?«

Ne može se služiti dvojici gospodara

(Lk 16,13)

²⁴ »Nitko ne može istodobno služiti dvojici gospodara. Jer, ili će jednoga mrziti, a drugoga voljeti, ili će jednomu biti privržen, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu.«[¶]

***6:13** Neki grčki prijepisi dodaju: »Jer tvoje je kraljevstvo i moć i slava zauvijek. Amen.«

†**6:22 dobronomjerno** Mogući prijevod: čisto, nesebično, neiskvareno, nevino, u svjetlu itd.

‡**6:23 zlonamjerno** Mogući prijevod: zlo, pohlepno, sebično, okaljano, u tami itd.

¶**6:24 bogatstvu** Doslovno: mamonu, što na aramejskom znači »bogatstvo«.

Kraljevstvo Božje na prvo mjesto!

(Lk 12,22–34)

²⁵ »Zato vam kažem: ne brinite se za svoj život — što ćete jesti ili piti ili za svoje tijelo — u što ćete se obući. Zar nije život vredniji od hrane, a tijelo od odjeće? ²⁶ Pogledajte ptice na nebu! One niti siju, niti žanju, niti prikupljaju hranu u žitnice, a vaš ih Otac nebeski hrani. Zar vi niste mnogo vredniji od ptica? ²⁷ Tko od vas može brigama produžiti život samo za jedan sat?

²⁸ Zašto se tjeskobno brinete za odjeću? Pogledajte kako rastu poljski ljiljani, a ne rade i ne predu. ²⁹ A ja vam kažem da se ni Salomon u svoj svojoj raskoši nije odijevao poput njih. ³⁰ Pa ako Bog tako odijeva poljsku travu, koja je danas tu, a već se sutra baca u peć, zar neće još više odijevati vas, malovjerni? ³¹ Zato se nemojte brinuti i govoriti: 'Što ćemo jesti, što ćemo piti ili u što ćemo se obući?' ³² To sve traže oni koji ne poznaju Boga. Ali vaš Otac nebeski zna što vam je potrebno. ³³ Zato, više od svega drugoga, brinite se za kraljevstvo Božje i da vršite Božju volju, a za sve ostalo što vam treba pobrinut će se Bog. ³⁴ Ne brinite se tjeskobno za sutrašnji dan, jer će se sutrašnji dan brinuti za sebe. Svaki dan ima dosta svojih nevolja.«

Isus poučava o osuđivanju

(Lk 6,37–38; 41–42)

7 »Nemojte suditi druge, da Bog vas ne bi sudio. ² Jer bit ćete suđeni isto kako i vi sudite druge. Mjerit će vam se onako kako vi mjerite drugima. ³ Zašto vidiš trun u oku svoga brata, a ne vidiš gredu u vlastitom oku? ⁴ Kako možeš reći svome bratu: 'Daj da ti izvadim trun iz oka', kad je u tvom oku greda? ⁵ Licemjeru, prvo izvadi gredu iz

svoga oka pa ćeš tada jasno vidjeti kako da izvadiš trun iz bratova oka.

⁶ Nemojte davati psima ono što je sveto da se ne okrenu protiv vas i da vas ne rastrgaju. Nemojte bacati bisere pred svinje, da ih ne pogaze.«

Snaga molitve

(Lk 11,9–13)

⁷ »Molite i Bog će vam dati; tražite i naći ćete; kucajte i otvorit će vam se! ⁸ Jer svatko tko moli — prima; tko traži — pronalazi, a onomu koji kuca — otvorit će se.

⁹ Tko bi od vas svome sinu, kad bi ga zamolio kruha, dao kamen? ¹⁰ Ili kad bi ga zamolio ribu, dao zmiju? ¹¹ Dakle, ako vi, iako ste zli, znate svojoj djeci davati dobre darove, još će više vaš Otac nebeski obdariti dobrim one koji ga mole.«

Zlatno pravilo

¹² »Sve što želite da drugi čine vama, činite i vi njima. To je smisao Mojsijeva zakona i učenja proroka.«

Uska vrata

(Lk 13,24)

¹³ »Uđite na usku vrata, jer široka su vrata i prostran je put koji vodi u propast. Mnogo ljudi ide tim putem.

¹⁴ Kako li su uska vrata i kako li je tijesan put koji vodi u život, a kako li je malo onih koji ga pronalaze!«

Budite oprezni!

(Lk 6,43–44; 13,25–27)

¹⁵ »Čuvajte se lažnih proraka! Priči će vam prerušeni u ovčice, no iznutra su grabežljivi vukovi. ¹⁶ Prepoznat ćete ih po onome što čine, jer ne bere se grožđe s trnovitog žbunja niti smokve s čička. ¹⁷ Isto tako, svako dobro stablo daje dobre plodove, a loše stablo loše. ¹⁸ Dobro stablo ne može dati loše

plodove niti može loše stablo dati dobre plodove.¹⁹ Svako stablo koje ne daje dobre plodove sijeće se i baca u vatu.²⁰ Dakle, prepoznat ćete ih po njihovim djelima.

²¹ Neće svaki onaj tko me bude zvao 'Gospodine, Gospodine' ući u kraljevstvo nebesko, nego samo oni koji budu radili ono što želi moj Otac koji je na nebu.²² Mnogi će mi reći u posljednji dan: 'Gospodine, Gospodine, nismo li proricali pomoću tvog imena? Nismo li, pomoću tvog imena, izgonili zle duhove i činili brojna čuda?' ²³Tada ću im otvoreno reći: 'Nikad vas nisam poznavao. Odlazite od mene, zlotvori!'

Mudar i lakomislen čovjek

(Lk 6,47–49)

²⁴ »Stoga je svatko tko čuje ove moje riječi i izvršava ih poput mudrog čovjeka koji je sagradio svoju kuću na stijeni. ²⁵Pala je kiša, naišle su bujice, zapuhali vjetrovi i udarili u kuću, ali ona se nije srušila jer je bila sagrađena na stijeni. ²⁶Ali svatko tko čuje ove moje riječi, a ne izvršava ih, ponaša se poput ludog čovjeka koji je sagradio svoju kuću na pijesku. ²⁷Pala je kiša, naišle su bujice, zapuhali su vjetrovi i udarili u kuću, a ona se srušila uz jak tresak.«

²⁸ Kad je Isus završio svoj govor, mnoštvo je bilo zadivljeno njegovim učenjem²⁹ jer ih je poučavao kao onaj tko ima vlast, a ne kao učitelji Zakona.

Isus ozdravlja gubavca

(Mk 1,40–45; Lk 5,12–16)

8 Kad je Isus sišao s gore, slijedilo ga je veliko mnoštvo,² među kojima je bio i jedan gubavac. Došao je do Isusa, kleknuo pred njega pa mu rekao:

»Gospodine, tebi je moguće da me iscijeliš ako hoćeš.«

³ Isus je ispružio ruku, dotaknuo ga i rekao: »Hoću. Budi iscijeljen!« I bio je izlijеčen od gube istoga trenutka.

⁴ Tada mu je Isus rekao: »Pazi da nikome ne pričaš o ovome. Nego idi i pokaži se svećeniku.* Nakon toga prinesi žrtvu, kako je zapovjedio Mojsije. To će ljudima biti dokaz da si izlijеčen.«

Časnikov sluga

(Lk 7,1–10; Iv 4,43–54)

⁵ Kad je Isus došao u Kafarnaum, prišao mu je neki časnik i zamolio ga za pomoć.⁶ Rekao mu je: »Gospodine, moj sluga leži kod kuće nepokretan i u velikim bolovima.«

⁷ A Isus mu je odgovorio: »Doći ću i izlijječit ću ga.«

⁸ Časnik mu je rekao: »Gospodine, ja ne zaslужujem da ti dođeš u moju kuću, nego samo zapovjedi i moj će sluga ozdraviti. ⁹Jer i ja, koji sam podređen drugima, imam vojnike pod svojim zapovjedništvom pa kad kažem jednomu: 'Idi!', on ode, ili drugomu: 'Dodi!', i on dođe. Svom sluzi kažem: 'Učini to!' i on me posluša.«

¹⁰ Kad je to čuo, Isus se zadivio, pa je rekao onima koji su ga pratili: »Zaista, kažem vam, nisam našao toliku vjeru ni u koga u Izraelu. ¹¹I još vam kažem da će mnogi doći s istoka i zapada i sjest će za stol s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom. ¹²A oni koji trebaju pripadati kraljevstvu bit će izbačeni u tamu, gdje će biti plač i škrugut zuba.«

¹³ Zatim je Isus rekao časniku: »Idi, i neka ti bude kako si vjerovao!« A njegov je sluga ozdravio istoga trena.

***8:4 pokaži se svećeniku** Prema Mojsijevu zakonu, svećenik je morao potvrditi da je gubavac ozdravio.

Isus ozdravlja mnoge

(Mk 1,29–34; Lk 4,38–41)

¹⁴ Kad je Isus ušao u Petrovu kuću, ugledao je njegovu punicu kako leži u groznici. ¹⁵ Dotaknuo joj je ruku i groznica ju je odmah pustila, a ona je ustala i počela ga posluživati.

¹⁶ Kad je pala večer, Isusu su doveli mnoge opsjednute zlim duhovima. A on je riječju istjerao duhove i izlječio sve bolesne. ¹⁷ Tako se ispunilo što je Bog rekao po proroku Izajiji:

»On je uzeo naše bolesti i ponio naše slavosti.«*

Slijediti Isusa

(Lk 9,57–62)

¹⁸ Kad je Isus video veliko mnoštvo oko sebe, zapovjedio je svojim sljedbenicima da otplove na drugu stranu jezera. ¹⁹ Tada mu je pristupio neki učitelj Zakona i rekao mu: »Učitelju, ja ču te slijediti kamo god budeš išao.«

²⁰ A Isus mu je rekao: »Lisice imaju jazbine i ptice nebeske imaju svoja gnezda, a Sin Čovječji nema kamo položiti glavu.«

²¹ Drugi mu je učenik rekao: »Gospodine, dopusti mi da najprije odem i pokopam svoga oca.«

²² A Isus mu je rekao: »Pođi za mnom, a pusti mrtve da sami pokapaju svoje mrtve.«

Isus stišava oluju

(Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)

²³ Zatim je Isus ušao u lađu, a njegovi su učenici pošli za njim. ²⁴ Na jezeru se podigla strašna oluja, tako da su valovi gotovo prekrili lađu. A Isus je spavao. ²⁵ Tada su učenici došli k

njemu i probudili ga riječima: »Gospodine, spasi nas! Poginut ćemo!«

²⁶ A on im je rekao: »Zašto se toliko bojite, malovjerni?« Onda je ustao, zapovjedio vjetrovima i jezeru i zavladala je velika tišina.

²⁷ Ljudi su se čudili i pitali: »Kakav je to čovjek? Čak ga i vjetrovi i vode slušaju!«

Isus istjeruje zle duhove

(Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)

²⁸ Kad je Isus stigao na drugu stranu jezera, u gadarski kraj,[†] u susret su mu došla dva čovjeka opsjednuta zlim duhovima. Izišli su iz grobova i bili su tako opasni da nitko nije mogao proći tim putem. ²⁹ Povikali su: »Što hoćeš od nas, Sine Božji? Jesi li došao ovamo da nas kazniš prije zakazanog vremena?«

³⁰ Nedaleko od njih paslo je veliko krdo svinja. ³¹ Zli duhovi molili su Isusa: »Ako nas istjeraš iz ovih ljudi, pošalji nas u ono krdo svinja.«

³² Isus im je rekao: »Idite!« i oni su izšli iz ljudi i ušli u svinje. Tada je cijelo krdo svinja jurnulo niz padinu u jezero i utopilo se u vodi. ³³ Svinjari su pobegli u grad pa su ispričali sve što se dogodilo s opsjednutima i svinjama. ³⁴ Tada je cijeli grad izašao pred Isusa. Kad su ga spazili, zamolili su ga da napusti njihov kraj.

Isus ozdravlja nepokretnog

(Mk 2,1–12; Lk 5,17–26)

9 Isus je ušao u lađu, doplovio na drugu stranu jezera i vratio se u svoj grad. ² Tada su mu donijeli nepokretnog čovjeka koji je ležao na postelji. Kad je Isus video kolika je njihova vjera, rekao je nepokretnomu: »Samo hrabro, mladiću! Oprošteni su ti grijesi!«

***8:17** Citat iz Iz 53,4.

[†]**8:28** *gadarski kraj* Područje jugoistočno od Galilejskoga jezera.

³ Tada su neki od učitelja Zakona rekli u sebi: »Ovaj čovjek svojim riječima vrijeđa Boga.«

⁴ Budući da je znao što misle, Isus im je rekao: »Zašto mislite zlo u svojim srcima? ⁵ Što je lakše reći: 'Oprošteni su ti grijesi' ili 'Ustani i hodaj!'? ⁶ Ali znajte da Sin Čovječji ima vlast opravštati grijeha na zemlji.« Zatim je rekao nepokretnomu: »Ustani, uzmi svoj ležaj i idi kući!« ⁷ Nepokretni je ustao i otišao kući. ⁸ Kad je narod to video, pun strahopobođavanja hvalio je Boga koji je ljudima dao takvu vlast.

Matej (Levi) slijedi Isusa

(Mk 2,13–17; Lk 5,27–32)

⁹ Kad je Isus odlazio odande, ugledao je čovjeka zvanog Matej kako sjedi na naplatnom mjestu. Rekao mu je: »Hajde za mnom!« I Matej je ustao i krenuo za Isusom.

¹⁰ Dok je Isus jeo u Matejevoj kući, došli su mnogi poreznici i grešnici pa su jeli zajedno s Isusom i njegovim učenicima. ¹¹ Kad su to farizeji vidjeli, upitali su Isusove učenike: »Zašto vaš učitelj jede s poreznicima i grešnicima?«

¹² Isus je to čuo pa je rekao: »Zdravi ne trebaju liječnika nego bolesni. ¹³ Zato idite i naučite što znači: 'Više volim milosrđe nego žrtve.'* Jer ja nisam došao zvati pravednike, nego grešnike.«

Religiozni Židovi

(Mk 2,18–22; Lk 5,33–39)

¹⁴ Tada su mu prišli Ivanovi učenici i upitali ga: »Zašto mi i farizeji često posetimo, a tvoji učenici ne poste?«

¹⁵ Isus im je odgovorio: »Mogu li sastati tugovati dok je mladoženja s njima? Ali doći će vrijeme kada će im uzeti mladoženju. Tada će oni postiti.

¹⁶ Nitko ne stavlja na stari ogrtač zakrpu od novoga platna koje se još nije stisnulo. Ako to učini, nova će se zakrpa stisnuti i poderati odjeću, a rupa će postati još veća. ¹⁷ Ni novo vino se ne ulijeva u stare mjehove, jer bi oni popucali i vino bi iscurilo, a mjehovi bi bili uništeni. Zato ljudi uvijek stavljuju novo vino u nove mjehove, tako da se i vino i mjehovi sačuvaju.«

Djevojčica i bolesna žena

(Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)

¹⁸ Dok im je Isus to govorio, prišao mu je poglavac sinagoge, kleknuo pred njega i rekao: »Kći mi je upravo umrla, ali dođi, stavi svoju ruku na nju i ona će oživjeti.«

¹⁹ Isus je ustao i pošao za njim zajedno sa svojim učenicima.

²⁰ A neka žena, koja je patila od krvarenja već dvanaest godina, prišla je Isusu s leđa i dotaknula rub njegova ogrtača. ²¹ Mislila je: »Ako samo dotaknem njegov ogrtač, ozdravit ću.«

²² Isus se okrenuo, ugledao ženu i rekao: »Samo hrabro, kćeri! Tvoja tevjera ozdravila.« I žena je ozdravila istoga časa.

²³ Kad je Isus došao u kuću poglavara sinagoge, video je svirače kako sviraju pogrebnu glazbu i uznemiren narod.

²⁴ Rekao je: »Izdignite! Djevojka nije mrtva, samo spava.« A oni su ga ismijavali. ²⁵ Kad je narod istjeran iz kuće, Isus je ušao u sobu, uzeo djevojku za ruku i ona je ustala. ²⁶ Vijest o tome proširila se po cijelom onom kraju.

²⁷ Kad je odlazio odande, dva su slijepca pošla za njim vičući: »Smiluj nam se, Sine Davidov!« ²⁸ Kad je ušao u kuću, slijepci su mu prišli, a Isus ih je upitao: »Vjerujete li da vam ja mogu vratiti vid?« Oni su odgovorili: »Da, Gospodine!«

***9:13** Citat iz Hoš 6,6.

²⁹Tada je dotaknuo njihove oči i rekao: »Neka vam bude onako kako vjerujete!« ³⁰I progledali su, a Isus ih je strogo opomenuo: »Pazite da nitko ne sazna za ovo!« ³¹No, oni su otišli i proširili vijest o njemu po cijelom onom kraju.

³²Dok su oni izlazili, doveli su Isusu nijema čovjeka koji je bio opsjednut zlim duhom. ³³Kad je Isus istjerao zlog duha, nijemi je progovorio. Narod se divio i govorio: »Nikad nešto slično nije viđeno u Izraelu!«

³⁴A farizeji su govorili: »On izgoni zle duhove uz pomoć vladara zlih duhova.«

Ovce bez pastira

³⁵Isus je išao po svim gradovima i selima. Poučavao je u njihovim sinagogama i objavljivao Radosnu vijest o kraljevstvu. Liječio je svaku slabost i svaku bolest. ³⁶Kad je vidio mnoštvo naroda, sažalio se nad njima, jer su bili iscrpljeni i bespomoćni poput ovaca bez pastira. ³⁷Tada je rekao svojim učenicima: »Žetva je velika, a radnika je malo. ³⁸Zato molite gospodara žetve da pošalje radnike za svoju žetvu.«

Isus šalje učenike

(Mk 3,13–19; 6,7–13; Lk 6,12–16; 9,1–6)

10 Isus je pozvao svojih dvanaest učenika i dao im vlast da istjeruju zle duhove i da liječe svaku slabost i svaku bolest. ²Ovo su imena dvanaestorice apostola:

Šimun — zvani Petar — i njegov brat Andrija; Jakov — Zebedejev sin i njegov brat Ivan; Filip i Bartolomej; ³Toma i Matej — carinik; Jakov — Alfejev sin — i Tadej; ⁴Šimun Kananac i Juda Iskariotski, koji je izdao Isusa.

⁵Isus je poslao ovu dvanaestoricu i naredio im: »Nemojte ići k nežidovima i

nemojte ulaziti ni u jedan grad u Samariji! ⁶Radije idite k izgubljenim ovcama izraelskoga naroda. ⁷Idite i propovijedajte, govoreći: 'Kraljevstvo nebesko je blizu!' ⁸Liječite bolesne, uskrisujte mrtvace, ozdravljavajte gubave i izgonite zle duhove! Besplatno ste primili ove blagoslove i moć, stoga besplatno i dajte! ⁹Nemojte nositi u pojasevima ni zlata, ni srebra, ni bakra! ¹⁰Nemojte nositi ni putne torbe, ni dodatne odjeće, ni obuće, ni štapa! Jer radnik zaslužuje svoju hranu.

¹¹Kad uđete u grad ili selo, pronadite u njemu nekoga dostojnog pa ostanite kod njega sve dok ne pođete dalje! ¹²Kad ulazite u takav dom, zaželite mu mir!

¹³Ako je dom dostojan, neka vaš mir ostane u njemu, a ako nije dostojan, neka vam se vaš mir vrati. ¹⁴Ako vas tko ne bude primio ili slušao što govorite, napustite tu kuću ili grad i otresite prah sa svojih nogu.* ¹⁵Istinu vam kažem: na dan Suda tom će gradu biti gore nego Sodomu i Gomori.«

Isus upozorava na nevolje

(Mk 13,9–13; Lk 21,12–17)

¹⁶»Budite svjesni da vas šaljem kao ovce među vukove. Zato budite mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi!

¹⁷Čuvajte se ljudi, jer će vas predavati na sud i šibati vas u svojim sinagogama.

¹⁸Dovodit će vas pred vladare i kraljeve jer ste moji sljedbenici. To će biti prilika da o meni svjedočite njima i nežidovima. ¹⁹Kad vas budu uhićivali, ne brinite se što i kako ćete govoriti, jer će vam toga časa biti dano što da govorite. ²⁰Stoga nećete to govoriti vi, nego će Duh Oca vašega govoriti kroz vas.

²¹Brat će predavati svoga brata da ga ubiju, a otac svoje dijete. Djeca će

***10:14 otresite prah sa svojih nogu** Slikovito upozorenje žiteljima toga grada da je razgovor završen.

se okrenuti protiv roditelja i ubijati ih.
²² Svi će vas ljudi mrziti zbog moga imena, ali oni koji ustraju do kraja, bit će spašeni. ²³ Kad vas budu progonili u jednom gradu, pobegnite u drugi. Istinu vam kažem: nećete stići običi sve izraelske gradove prije ponovnog dolaska Sina Čovječjega.

²⁴ Učenik nije veći od učitelja niti je sluga veći od svoga gospodara. ²⁵ Dovoljno je učeniku da bude kao njegov učitelj, a sluzi da bude kao njegov gospodar. Ako su glavu obitelji nazivali Belzebulom*, koliko će tek gore nazivati njegove ukućane?«

Ne trebate se plašiti ljudi!

(Lk 12,2–7)

²⁶ »Dakle, nemojte ih se bojati, jer sve što je skriveno, bit će otkriveno i sve što je tajno, saznat će se. ²⁷ Ono što vam govorim u tami,[†] recite na svjetlu![‡] I što vam šapućem na uho, razglasite na sva zvona! ²⁸ Nemojte se bojati onih koji mogu ubiti vaše tijelo, ali ne mogu ubiti vašu dušu! Radije se bojte Boga koji može uništiti i dušu i tijelo u paklu. ²⁹ Za samo jedan novčić[¶] možete kupiti dva vrapca. No, ni jedan od njih neće uginuti ako to vaš Otac ne dopusti. ³⁰ Vama su čak i vlasti na glavi izbrojene. ³¹ Dakle, nemojte se bojati, jer ste vredniji od vrabaca.«

Gоворите о својој вјери!

(Lk 12,8–9)

³² »Tko god mene prizna pred ljudima — pripada meni. I ja ću priznati da on

pripada meni pred mojim Ocem koji je na nebu. ³³ Tko god se odrekne mene pred ljudima — ne pripada meni. I ja ću ga se odreći pred svojim Ocem koji je na nebu.«

Slijediti Isusa donosi nevolje

(Lk 12,51–53; 14,26–27)

³⁴ »Nemojte misliti da sam došao donijeti mir na zemlju. Nisam došao donijeti mir, nego mač.³⁵ Jer došao sam okrenuti:

'sina protiv oca,
kćer protiv majke,
snahu protiv svekrve.

³⁶ Čovjeku će biti neprijatelji njegovi ukućani.[§]

³⁷ Tko voli oca ili majku više nego mene, nije dostojan da me slijedi. Tko voli svoga sina ili kćer više nego mene, nije dostojan da me slijedi. ³⁸ Tko ne uzme svoj križ i ne ide za mnom, nije me dostojan. ³⁹ Tko voli svoj život više nego mene, izgubit će ga. Ali onaj tko izgubi svoj život zbog mene, sačuvat će ga.«

Bog blagoslivlja one koji vas primaju

(Mk 9,41)

⁴⁰ »Tko prima vas, prima i mene, a tko prima mene, prima i Onoga koji me je poslao. ⁴¹ Tko prima proroka zato što je prorok, primit će proročku nagradu. Tko prima pravednog čovjeka zato što je pravedan, primit će nagradu pravednika. ⁴² A tko dade samo čašu hladne vode jednomu od ovih malenih zato što je moj učenik, zaista, kažem vam, sigurno neće izgubiti svoju nagradu.«

***10:25 Belzebul** Đavao.

[†]**10:27 u tami** U tajnosti.

[‡]**10:27 na svjetlu** U javnosti.

[¶]**10:29 novčić** Doslovno: asarion. Bakreni novčić koji je vrijedio 1/16 denara.

[§]**10:36** Citat iz Mih 7,6.

Isus i Ivan Krstitelj

(Lk 7,18–35)

11 Kad je Isus završio s davanjem uputa dvanaestorici svojih učenika, otišao je odande da poučava i propovijeda po gradovima u Galileji.

² Kad je Ivan Krstitelj, koji je bio u zatvoru, čuo za Kristova djela, poslao je Isusu svoje učenike. ³ Oni su ga upitali: »Jesi li ti onaj koji treba doći ili da očekujemo drugog?«

⁴ Isus im je odgovorio: »Idite i recite Ivanu o onome što čujete i vidite! ⁵ Slijepi vide, hromi hodaju, gubavi ozdravljaju, gluhi čuju, mrtvi ustaju u život, a siromasima se propovijeda Radosna vijest. ⁶ Blago onomu tko ne okljeva da me prihvati!«

⁷ Dok su Ivanovi učenici odlazili, Isus je govorio mnoštvu o Ivanu, pitajući ih: »Što ste išli vidjeti u pustinji? Trsku koju povija vjetar? ⁸ Ako ne to, što ste onda išli vidjeti? Čovjeka odjevenog u raskošnu odjeću? Oni koji nose raskošnu odjeću nalaze se u kraljevskim dvorima. ⁹ Što ste onda išli vidjeti? Proroka? Da, kažem vam, i više od proroka. ¹⁰ On je onaj o kojem je u Pismu pisano:

’Evo, šaljem svoga glasnika ispred tebe. On će pripremiti put pred tobom.’^{*}

¹¹ Istinu vam kažem: od svih ljudi koji su ikada rođeni, nitko nije veći od Ivana Krstitelja, a ipak je i najmanji u kraljevstvu nebeskom veći od Ivana. ¹² Od vremena Ivana Krstitelja pa do sada navala je na kraljevstvo nebesko i siloviti ga prisvajaju.[†] ¹³ Svi su proroci i Mojsijev zakon proricali do Ivana. ¹⁴ Ako prihvate što su rekli proroci i Zakon, onda je Ivan Ilija koji treba doći. ¹⁵ Tko sluša, neka čuje!

*11:10 Citat iz Mal 3,1.

†11:12 *Od vremena ... siloviti ga prisvajaju* Mogući prijevod: »Od vremena kad je Ivan Krstitelj propovijedao, kraljevstvo nebesko trpi silovite napade i siloviti ga prisvajaju.«

¹⁶ S kim da usporedim sadašnju generaciju? Oni su poput djece koja sjede na trgovima i dovikuju se:

¹⁷ ’Svirali smo vam, ali vi niste zaplesali! Pjevali smo tužaljke, ali vi niste zaplakali.'

¹⁸ Došao je Ivan, koji nije ni jeo ni pio poput ostalih ljudi, pa kažu: ’Opsjednut je zlim duhom!’ ¹⁹ Onda je došao Sin Čovječji, koji jede i piye poput svih ostalih, a ljudi kažu: ’Vidi ovoga! Proždrljivac i pijanica! Prijatelj poreznika i grešnika! Ali mudrost se dokazuje djelima koja čini.«

Isus upozorava

(Lk 10,13–15)

²⁰ Tada je Isus počeо koriti gradove u kojima je učinio najviše čuda jer se ljudi iz tih gradova nisu obratili. ²¹ Rekao im je: »Teško tebi, Korozaine! Teško tebi, Betsaido! Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čuda koja su se u vama dogodila, oni bi se već odavno pokajali. U znak pokajanja oni bi obukli kostrijet i glave posuli pepelom. ²² Ali, kažem vam, na Sudnji dan će Tiru i Sidonu biti lakše nego vama. ²³ A ti, Kafarnaume, zar se misliš uzdići do neba? Ne, strmoglavit ćeš se u pakao. Jer da su se u Sodomu dogodila čuda koja su se u tebi dogodila, taj bi grad opstao do dana današnjega. ²⁴ Ali, kažem ti, na Sudnji dan će Sodomu biti lakše nego tebi.«

Isusov poziv

(Lk 10,21–22)

²⁵ U ono vrijeme Isus je rekao: »Slavim te, Oče, gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio onima koji su kao mala djeca. ²⁶ Da, Oče, jer ti si htio da tako bude.

²⁷ Moj mi je Otac sve predao. Nitko, osim Oca, ne poznaje Sina. I nitko ne poznaje Oca, osim Sina i onih kojima ga Sin želi otkriti.

²⁸ Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti. ²⁹ Uzmite moj jaram na sebe i učite od mene, jer ja sam krotka i ponizna srca i naći ćete pokoj svojim dušama. ³⁰ Jer jaram koji vam nudim lagan* je i teret koji je od mene lako vam je nositi.«

Sin Čovječji je gospodar

(Mk 2,23–28; Lk 6,1–5)

12 U ono vrijeme, jedne subote, Isus je prolazio kroz žitna polja. Njegovi su učenici ogladnjeli pa su počeli tr-gati klasje i jesti. ² Kad su to farizeji vidjeli, rekli su Isusu: »Gledaj! Tvoji učenici čine što nije dopušteno činiti subotom.«

³ Tada im je Isus rekao: »Zar niste čitali što je David učinio kada su on i oni koji su bili s njim ogladnjeli? ⁴ Ušao je u Božju kuću i jeo posvećene kruhove prinesene Bogu, iako ni njemu ni njegovim pratiocima nije bilo dopušteno da ih jedu, nego samo svećenicima. ⁵ Niste li čitali u Zakonu da subotom svećenici u Hramu krše zakon o suboti? No njima se to ne uzima za zlo. ⁶ Ali ja vam kažem da je ovdje nešto veće od Hrama. ⁷ Da ste shvatili što znači: 'Više volim milosrđe nego žrtve',[†] ne biste osuđivali ove nedužne.

⁸ Jer Sin Čovječji je gospodar i subote.«

Ozdravljenje u subotu

(Mk 3,1–6; Lk 6,6–11)

⁹ Odande je otišao u njihovu sinagogu, ¹⁰ gdje je bio neki čovjek s usahlom rukom. Neki su Židovi upitali Isusa, s namjerom da ga optuže: »Je li dopušteno liječiti subotom?«[‡]

¹¹ Isus im je rekao: »Tko od vas ne bi uhvatio i izvadio svoju jedinu ovcu ako ona u subotu padne u jamu? ¹² A čovjek je mnogo važniji od ovce. Zato je dopušteno subotom činiti dobro.«

¹³ Zatim je rekao onom čovjeku: »Ispruži ruku!« Čovjek je ispružio ruku i ruka mu je postala zdrava kao i druga. ¹⁴ A farizeji su izašli i počeli smisljati kako da ubiju Isusa.

Isus je Božji izabrani sluga

¹⁵ Kad je za to doznao, otišao je odande, a slijedilo ga je silno mnoštvo. On ih je sve ozdravljao¹⁶ i upozoravao ih da ne odaju tko je on,¹⁷ kako bi se ispunilo što je rečeno po proroku Izaiji:

¹⁸ »Ovo je moj sluga,
koga sam izabrao.

Moj ljubljeni,

u kome uživa moja duša.

Staviti ću svoj Duh na njega
i on će narodima objaviti pravdu.

¹⁹ Neće se svađati ni vikati,
niti će ljudi čuti njegov glas.

²⁰ On neće slomiti već savijenu trsku,
ni ugasiti žiška koji tinja,
dok pravdu ne dovede do pobjede.

²¹ U njegovo ime uzdat će se narodi.«[¶]

*11:30 *Jer jaram ... lagan* Doslovno: »Moj je jaram blag i moje breme lako.«

†12:7 Citat iz Hoš 6,6.

‡12:10 *Je li ... subotom* Raditi subotom bilo je protivno židovskom zakonu. Vidi 'subota' (Šabat).

¶12:21 Citat iz Iz 42,1–4.

Isusova moć je od Boga

(Mk 3,20–30; Lk 11,14–23; 12,10)

²² Zatim su mu doveli slijepog i nijemog čovjeka, obuzetog zlim duhom. Isus ga je ozdravio pa je čovjek progovorio i progledao. ²³ A mnoštvo je bilo zadivljeno te se pitalo: »Da nije ovo Sin Davidov?«

²⁴ Kad su to čuli farizeji, rekli su: »On izgoni zle duhove uz pomoć sotone^{*}, vladara zlih duhova.«

²⁵ Isus je znao njihove misli pa im je rekao: »Svako će kraljevstvo koje je nesložno propasti. Nijedan grad ili obitelj, koji su nesložni unutar sebe, neće opstatи. ²⁶ Dakle, ako sotona izgoni sotonu, on je u sebi podijeljen. Kako će onda njegovo kraljevstvo opstatи? ²⁷ Opet, ako ja izgonim zle duhove uz pomoć Belzebula, uz čiju ih pomoć izgone vaši ljudi? Zato će vam vaši vlastiti ljudi suditi. ²⁸ Budući da ja izgonim zle duhove uz pomoć Duha Božjega, to dokazuje da je kraljevstvo Božje došlo k vama.«

²⁹ Ili, kako može netko ući u kuću snažna čovjeka i ukrasti mu imovinu ako ga prije ne sveže? Tek će mu tada moći opljačkati kuću.

³⁰ Tko nije sa mnom — protiv mene je. Tko mi ne pomaže skupljati — taj rasipa. ³¹ Zato vam kažem: svaki grijeh i kleveta oprostit će se ljudima, ali kleveta protiv Duha Svetoga neće se oprostiti. ³² Ako tko kaže nešto protiv Sina Čovječjega, može mu se oprostiti, ali ako tko kaže nešto protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovom svijetu ni na onom koji dolazi.«

*12:24 **sotona** Doslovno: Belzebul đavao. Isto u retku 27.

†12:39 **Jona** Božji propovjednik. Priča o Joni nalazi se u Starom zavjetu u Knjizi o Joni.

*12:41 **Ninivljani** Stanovnici Ninive, grada u kojem je Jona propovijedao (vidi Jon 3).

*12:42 **Kraljica Juga** Kraljica od Sabe, koja je proputovala više od 1600 kilometara da bi čula Božju mudrost od Salomona (vidi 1Kr 10,1–13).

Dobar i loš plod

(Lk 6,43–45)

³³ »Da biste imali dobar plod, morate imati dobro stablo. Ali ako je stablo loše, imat ćete loš plod, jer stablo se prepoznaje po svome plodu. ³⁴ Vi, zmije! Kako možete govoriti dobro kad ste zli? Riјeči koje usta izgovaraju dolaze iz onoga što je pohranjeno u srcu. ³⁵ Dobar čovjek iznosi dobro jer je u njemu pohranjeno dobro, a zao čovjek iznosi zlo jer je u njemu pohranjeno zlo. ³⁶ No, kažem vam da će na Sudnji dan ljudi odgovarati za svaku beskorisnu riječ koju su izgovorili. ³⁷ Jer tvoje će te riječi opravdati i tvoje će te riječi osuditi.«

Židovi traže dokaz

(Mk 8,11–12; Lk 11,29–32)

³⁸ Tada su mu neki učitelji Zakona i farizeji rekli: »Učitelju, želimo da nam daš neki znak.«

³⁹ A Isus im je odgovorio: »Zao i nevjeran naraštaj traži znak. Ali neće mu se dati nikakav drugi znak osim znaka proroka Jone[†]. ⁴⁰ Kao što je Jona bio u utrobi morske nemanji tri dana i tri noći, tako će i Sin Čovječji biti u utrobi zemlje tri dana i tri noći. ⁴¹ Na Sudu će Ninivljani[‡] ustati zajedno s ljudima koji žive danas i osudit će ga jer su se obratili zbog Jonina propovijedanja. A ovdje je netko veći od Jone. ⁴² Na Sudu će Kraljica Juga[¶] ustati s ovim naraštajem i osudit će ga jer je s kraja zemlje došla čuti Salomonovu mudrost. A ovdje je nešto veće od Salomona.«

Povratak zlog duha

(Lk 11,24–26)

⁴³ »Kada zao duh izide iz čovjeka, luta pustim mjestima tražeći odmor, ali ga ne nalazi. ⁴⁴ Tada kaže: 'Vratit će se u svoju kuću iz koje sam izašao.' Kada se vrati, pronalazi je praznu, čistu i uređenu. ⁴⁵ Tada ode i sa sobom dovede sedam drugih duhova, gorih od sebe pa svi uđu i nastane se ondje. Tako posljednje stanje toga čovjeka postaje gore od prvotnoga. Isto će biti i s ovim pokvarenim naraštajem.«

Isusova prava obitelj

(Mk 3,31–35; Lk 8,19–21)

⁴⁶ Dok je Isus još govorio narodu, došli su njegova majka i braća i stajali su vani tražeći da s njim govore. ⁴⁷ Netko reče Isusu: »Evo, tvoja majka i braća stoje vani i žele razgovarati s tobom.«

⁴⁸ A Isus odgovori onomu koji mu je to javio: »Tko je moja majka i tko su moja braća?« ⁴⁹ Onda je pokazao rukom na svoje učenike i rekao: »Evo moje majke i moje braće! ⁵⁰ Da, tko god izvršava volju mogu nebeskog Oca, taj mi je i brat, i sestra, i majka.«

Usporedba o sijaču

(Mk 4,1–9; Lk 8,4–8)

13 Istoga je dana Isus izašao iz kuće i sjeo pokraj jezera. ² Veliko se mnoštvo okupilo oko njega pa je on ušao u lađu i sjeo, dok je narod ostao na obali. ³ Govorio im je o mnogim stvarima u usporedbama. Rekao im je: »Sijač je pošao sijati. ⁴ Dok je sijao, nešto sjemena palo je pokraj puta. Došle su ptice i pobozale ga. ⁵ Poneko je palo na kamenito tlo, gdje nije bilo puno zemlje. Brzo je niknulo jer zemlja nije bila duboka, ⁶ ali kad je izašlo sunce, uvenulo je od žege,

a kako nije imalo korijena, osušilo se.

⁷ Neko je palo među trnje, no trnje je izraslo i ugušilo ga. ⁸ A neko je palo na dobru zemlju i donijelo rod koji je bio trideset, šezdeset ili čak sto puta veći od posijanog. ⁹ Tko sluša — neka čuje!«

Zašto Isus poučava u usporedbama?

(Mk 4,10–12; Lk 8,9–10)

¹⁰ Učenici su prišli Isusu i upitali ga: »Zašto im govorиш u usporedbama?«

¹¹ A on im je odgovorio: »Vama je dano da znate tajne kraljevstva nebeskog, ali njima nije dano. ¹² Jer tko ima, dat će mu se i imat će u izobilju. A tko nema, oduzet će mu se i ono što ima. ¹³ Zato im govorim u usporedbama, jer iako gledaju — ne vide; iako slušaju — ne čuju i ne razumiju. ¹⁴ Tako se na njima ispunjava Izajijino proročanstvo: 'Slušat ćete i slušati, ali nećete razumjeti. Gledat ćete i gledati, ali nećete vidjeti.'

¹⁵ Jer otvrđnulo je srce ovoga naroda; uši su začepili i oči su zatvorili.

Tako da ne vide svojim očima,

ne čuju svojim ušima,

ne razumiju svojim srcem

i ne obraćaju se meni da ih ozdravim.*

¹⁶ Ali blago vašim očima jer vide i blago vašim ušima jer čuju. ¹⁷ Istinu vam kažem: mnogi su proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, ali nisu vidjeli; željeli su čuti što vi čujete, ali nisu čuli.«

Značenje usporedbe o sijaču

(Mk 4,13–20; Lk 8,11–15)

¹⁸ »Poslušajte, dakle, značenje usporedbe o sijaču. ¹⁹ Sjeme koje je palo pokraj puta jest onaj koji čuje učenje o kraljevstvu, ali ga ne razumije. Tada dolazi Zli te mu otima što mu je

*13:15 Citat iz Iz 6,9–10.

u srcu posijano.²⁰ Sjeme koje je palo na kamenito tlo jest onaj koji čuje učenje i odmah ga s radošću prihvaca. ²¹ Ali budući da nema u sebi korijena, nepostojan je, pa kad dođe nevolja ili progonstvo zbog učenja, odmah otpadne. ²² Sjeme koje je palo u trnje jest onaj koji čuje učenje, ali dopušta da ga brige ovoga svijeta i zavodljivost bogatstva uguše, pa ne donosi rod. ²³ Sjeme koje je palo na dobru zemlju jest onaj koji čuje i razumije učenje te donosi rod koji je trideset, šezdeset ili čak sto puta veći od onoga što je posijano.«

Usporedba o pšenici i korovu

²⁴ Zatim im Isus iznese drugu usporedbu: »Kraljevstvo nebesko je poput čovjeka koji je posijao dobro sjeme na svojoj njivi. ²⁵ Ali dok su ljudi spavalj, došao je neprijatelj vlasnika njive, posijao ljlj među pšenicu i otišao. ²⁶ Kad je pšenica narasla i donijela rod, pojавio se i ljlj. ²⁷ Tada su služe pristupile k vlasniku i rekle: 'Gospodaru, zar nisi posijao dobro sjeme na svojoj njivi? Pa odakle onda na njoj ljlj?'

²⁸ Odgovorio im je: 'To je učinio neprijatelj.' Sluge su ga upitale: 'Hoćeš li da odemo i počupamo ljlj?'

²⁹ Rekao im je: 'Ne, da ne biste, čupajući ljlj, zajedno s njim iščupali i pšenicu. ³⁰ Neka rastu zajedno do žetve, a u vrijeme žetve reći ću žeteocima: Pokupite najprije ljlj i svežite ga u snopove da se spali, a pšenicu skupite u moju žitnicu!'«

Usporedba o goruščinu zrnu i kvascu

(Mk 4,30–34; Lk 13,18–21)

³¹ Zatim im je iznio drugu usporedbu: »Kraljevstvo nebesko je poput sjemena

gorušice koje je netko uzeo i posijao na svojoj njivi.³² Ono je jedno od najmanjih od svega sjemenja, ali, kad izraste, jedno je od najvećih biljaka u vrtu. Ono izraste u stablo te dolaze ptice i gniezde se u njegovim granama.«

³³ Ispričao im je još jednu usporedbu: »Kraljevstvo nebesko je poput kvaska koji je žena uzela i pomiješala s tri mjere brašna dok sve ne ukvasa.«

³⁴ Isus je mnoštvu o svemu govorio u usporedbama. Zapravo im ništa nije rekao bez usporedbi. ³⁵ To je bilo zato da bi se ispunilo što je Bog rekao po proroku:

»Govorit ću u usporedbama.

Otkrit ću što je skriveno od postanka svi-jeta.«*

Objašnjenje usporedbe o ljlju

³⁶ Zatim je Isus opravio narod i ušao u kuću. Ondje su mu pristupili njegovi učenici i rekli: »Objasni nam priču o ljlju na njivi!«

³⁷ Odgovorio im je: »Onaj koji je posijao dobro sjeme jest Sin Čovječji.

³⁸ Njiva je svijet. Dobro sjeme su oni koji pripadaju kraljevstvu. Ljlj su oni koji pripadaju Zlomu. ³⁹ Neprijatelj koji je posijao ljlj jest đavao. Žetva je svršetak svijeta,[†] a žeteoci su anđeli.

⁴⁰ Kao što se ljlj skuplja i spaljuje u vatri, tako će biti i na svršetku svijeta.

⁴¹ Sin Čovječji poslat će svoje anđele i oni će ukloniti iz njegova kraljevstva sve one koji druge navode na grijeh i sve one koji čine зло. ⁴² Anđeli će ih baciti u užarenu peć, gdje će biti plać i škrugut zuba. ⁴³ Pravednici će tada zasjati poput sunca u kraljevstvu svoga Oca. Tko sluša — neka čuje!«

*13:35 Citat iz Ps 78,2.

†13:39 **svijet** Doslovno: »dob« ili »vrijeme«. Isto u recima: 40 i 49.

Usporedba o blagu i biseru

⁴⁴ »Kraljevstvo nebesko je poput blaga skrivenog u polju. Kad ga je neki čovjek pronašao, ponovno ga je sakrio, pa je prepun radosti otišao i prodao sve što je imao te kupio to polje.

⁴⁵ Kraljevstvo nebesko je i poput trgovca koji traži skupocjene bisere.

⁴⁶ Kad je pronašao dragocjen biser, otišao je i prodao sve što je imao pa ga kupio.«

Usporedba o ribarskoj mreži

⁴⁷ »Kraljevstvo nebesko je i poput mreže bačene u jezero, u koju se uhvatilo mnogo raznovrsne ribe. ⁴⁸ Kad se mreža napunila, ribari su je izvukli na obalu. Zatim su sjeli i odabrali dobre ribe te ih stavili u košare, a loše su bacili. ⁴⁹ Tako će biti i na svršetku svijeta. Doći će anđeli i odvojiti zle ljude od pravednih. ⁵⁰ Zatim će baciti zle u užarenu peć, gdje će biti plač i škrugut zuba.«

⁵¹ Isus je upitao svoje učenike: »Razumijete li sve ovo?«

»Da«, odgovorili su mu.

⁵² Zatim im je rekao: »Zato je svaki učitelj Zakona, koji je poučen o kraljevstvu nebeskom, poput domaćina koji iz svoje riznice iznosi i novo i staro.«

Isus u Nazaretu

(Mk 6,1–6; Lk 4,16–30)

⁵³ Kad je Isus završio s poučavanjem pomoću ovih usporedbi, napustio je to mjesto ⁵⁴ i otišao u svoj rodni grad. Ondje je poučavao u sinagogi. Svi su bili zadivljeni i pitali su se: »Odakle mu toliku mudrost i moć da čini čuda? ⁵⁵ Nije li on tesarov sin? Ne zove li se njegova majka Marija, a njegova braća Jakov, Josip, Šimun i Juda? ⁵⁶ Zar nisu sve njezine sestre ovdje među nama? Pa odakle mu onda sve to?« ⁵⁷ I nisu ga prihvatali.

Ali Isus im je rekao: »Prorok je poštivan kamo god išao, osim u svom rodnom gradu i u svojoj vlastitoj kući.«

⁵⁸ Zbog njihove nevjere ondje nije učinio mnogo čuda.

Herod i Isus

(Mk 6,14–29; Lk 9,7–9)

14 U to je vrijeme Herod, vladar Galileje, čuo glasine o Isusu.

² Tada je rekao svojim slugama: »Taj je čovjek Ivan Krstitelj. Mora da je ustao od mrtvih pa zbog toga čudesne sile djeluju u njemu.«

Umorstvo Ivana Krstitelja

³ Naime, Herod je bio uhvatio Ivana, stavio ga u lance i bacio u zatvor. Učinio je to zbog Herodijade, žene svoga brata Filipa, ⁴ jer je Ivan govorio Herodu: »Nije dopušteno da je imaš.« ⁵ Herod je Ivana htio ubiti, ali se bojao naroda jer su ga smatrali prorokom.

⁶ Za Herodov rođendan Herodijadina je kći plesala pred Herodom i njegovim gostima. Herod je bio toliko oduševljen

⁷ da joj je obećao ispuniti sve što bude tražila. ⁸ Po nagovoru svoje majke, ona je rekla: »Daj mi glavu Ivana Krstitelja na ovom pladnju!« ⁹ Kralj Herod se ražalostio, ali zbog svog obećanja i gostiju naredio je da joj se želja ispuni.

¹⁰ Poslao je ljude da Ivanu u tamnici odrube glavu. ¹¹ Zatim su Ivanovu glavu donijeli na pladnju i predali djevojci, a ona ju je odnijela svojoj majci. ¹² Tada su došli Ivanovi učenici, uzeli njegovo tijelo i pokopali ga. Nakon toga, otišli su i ispričali Isusu što se dogodilo.

Isus hrani više od pet tisuća ljudi

(Mk 6,30–44; Lk 9,10–17; Iv 6,1–14)

¹³ Kad je Isus to čuo, otišao je odande lađom na pusto mjesto da bude sam. Ali kad je mnoštvo za to saznalo, krenulo je za njim pješke iz svojih gradova. ¹⁴ Kad

je Isus došao na obalu i vidio veliko mnoštvo, sažalio se nad njima i izliječio one koji su bili bolesni.

¹⁵ Predvečer su mu prišli njegovi učenici i rekli: »Ovo je pusto mjesto i već je kasno. Pošalji narod u sela da si kupe hranu!«

¹⁶ No, Isus im je rekao: »Ne trebaju ići. Vi im dajte jesti!«

¹⁷ Odgovorili su mu: »Ovdje nemamo ništa osim pet kruhova i dvije ribe.«

¹⁸ Rekao im je: »Donesite ih ovamo!«

¹⁹ Naredio je narodu da sjedne na travu. Zatim je uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogledao u nebo i zahvalio Bogu za hranu. Razlomio je kruh i dao ga svojim učenicima, a oni su ga dali ljudima.

²⁰ Svi su ljudi jeli i nasitili se. Nakon toga, učenici su ostacima hrane napunili dvanaest košara. ²¹ A onih koji su jeli bilo je oko pet tisuća, ne ubrajajući žene i djecu.

Isus hada po vodi

(Mk 6,45–52; Iv 6,16–21)

²² Odmah nakon toga Isus je naredio svojim učenicima da uđu u lađu i otplove na drugu stranu jezera prije njega, a on će poslati narod kući. ²³ Nakon što je otpremio narod, popeo se na brdo da bi molio u samoći. Uvečer je još uvijek bio ondje sam. ²⁴ A lađa je već bila daleko od obale, šibana valovima, jer je plovila usuprot vjetru.

²⁵ Između tri i šest sati ujutro Isus je došao k učenicima, hodajući po vodi. ²⁶ A oni su, kad su ga vidjeli kako hoda po vodi, prestrašeno kriknuli: »Duh!« i počeli od straha vikati.

²⁷ No, Isus im je odmah rekao: »Budite hrabri! To sam ja. Ne bojte se!«

²⁸ Petar mu je na to rekao: »Gospodine, ako si to ti, naredi mi da dođem k tebi hodajući po vodi.«

²⁹ Isus mu je rekao: »Dođi!«

Petar je izašao iz lađe i, hodajući po vodi, pošao prema Isusu. ³⁰ Ali kad je primijetio koliko je vjetar jak, uplašio se i počeо tonuti te povikao: »Gospodine, spasi me!«

³¹ Isus je odmah ispružio ruku, uhvatio ga i rekao mu: »Čovječe male vjere, zašto si posumnjaо?«

³² Kad su ušli u lađu, vjetar je prestao.

³³ A oni koji su bili u lađi poklonili su se Isusu govoreći: »Ti si zaista Sin Božji!«

Isus ozdravlja mnoge bolesne

(Mk 6,53–56)

³⁴ Kad su preplovili jezero, stigli su na kopno u Genezaret. ³⁵ Čim su stanovnici toga mjesta prepoznali Isusa, razglasili su po cijeloj okolici o njegovu dolasku, pa su mu donosili sve bolesnike. ³⁶ Molili su ga da im dopusti da samo dotaknu rub njegova ogrtača. Svi koji su ga dotaknuli bili su potpuno ozdravljeni.

Božji zakon i ljudska pravila

(Mk 7,1–23)

15 Tada su Isusu pristupili neki farizeji i učitelji Zakona iz Jeruzalema i upitali ga: ² »Zašto tvoji učenici krše učenje koje su nam ostavili naši preci? Ne peru ruke prije jela.«

³ No, Isus ih je upitao: »A zašto vi kršite Božju zapovijed zbog svoje tradicije? ⁴ Jer Bog je rekao: 'Poštuj oca i majku!'^{*} i 'Tko god uvrijedi svoga oca ili majku neka se kazni smrću.'[†] ⁵ Ali vi učite da čovjek može reći svome ocu ili majci: 'Ono čime bih ti mogao pomoći dajem Bogu na dar'⁶ i da na taj način postaje slobodan od dužnosti prema ocu

***15:4** Citat iz Izl 20,12; Pnz 5,16.

[†]**15:4** Citat iz Izl 21,17.

i majci. Time ste ukinuli Božju zapovijed zbog svoje tradicije.⁷ Vi, licemjeri! Izajia je točno prorekao o vama kad je rekao:

⁸ 'Ovi ljudi tvrde da me štuju,
ali srca su im daleko od mene.

⁹ Bezvrijedno je njihovo štovanje,
jer njihova su učenja zapovijedi
ljudske.'^{*}

¹⁰ Isus je dozvao narod k sebi¹¹ te mu rekao: »Poslušajte i razumijte! Ne čini čovjeka nečistim ono što ulazi na usta, nego ono što iz usta izlazi.«

¹² Tada su mu pristupili njegovi učenici i rekli: »Znaš li da su se farizeji uvrijedili kad su čuli što si rekao?«

¹³ Isus im je odgovorio: »Svaka sadnica koju nije posadio moj nebeski Otac bit će iščupana.¹⁴ Pustite ih! Oni su slijepi vođe slijepaca. A ako slijepac vodi slijepca, obojica će pasti u jamu.«

¹⁵ Petar mu je na to rekao: »Objasni nam značenje usporedbe o tome što čini čovjeka nečistim.«

¹⁶ Isus je odgovorio: »Zar ni vi još ne shvaćate?¹⁷ Zar ne shvaćate da sve što ulazi kroz čovjekova usta ide u trbuš, a zatim se izbacuje iz tijela?¹⁸ Ali ono što izlazi iz usta dolazi iz srca i to onečišćeve čovjeka.¹⁹ Jer iz srca dolaze zle misli, ubojsvo, preljubi, razvrat, krađe, laži i psovke.²⁰ To onečišćeve čovjeka. A jesti neopranim rukama ne onečišćeve čovjeka.«

Isus i Kananejka

(Mk 7,24–30)

²¹ Isus je napustio to mjesto i otišao na područje Tira i Sidona.²² Približila im se neka žena, Kananejka iz toga kraja, i počela glasno zapomagati: »Smiluj mi se, Gospodine, Sine Davidov! Moja je kći opsjednuta zlim duhom i strašno pati.«

²³ Isus joj nije rekao ni riječi, pa su mu prišli učenici i počeli ga moliti: »Otjeraj je, jer nas slijedi i viče za nama!«

²⁴ Isus im je odgovorio: »Ja sam poslan samo k izgubljenim ovcama izraelskog naroda.«

²⁵ Tada je žena prišla Isusu, poklonila mu se i rekla: »Gospodine, pomozi mi!«

²⁶ Isus joj je odgovorio: »Nije u redu djeci oduzeti kruh i baciti ga psima.«

²⁷ Ona je rekla: »Da, Gospodine, ali i psi jedu mrvice koje padnu sa stola njihovih gospodara.«

²⁸ Isus joj je tada odgovorio: »O, ženo, velika je tvoja vjera! Neka ti bude kako želiš!« I istoga je trena njezina kći ozdravila.

Isus ozdravlja mnoge

²⁹ Isus je tada krenuo odande i otišao na obalu Galilejskoga jezera, a zatim se popeo na brdo i sjeo.

³⁰ Prišlo mu je silno mnoštvo, dovodeći hrome, slijepе, kljaste, gluhonijeme i mnoge druge bolesnike. Položili su ih na zemlju do Isusovih nogu i on ih je ozdravio.³¹ Narod se divio kad je video da gluhonijemi govore, kljasti ozdravljaju, hromi hodaju, a slijepi gledaju, pa je slavio Boga Izraelova.

Isus hrani više od četiri tisuće ljudi

(Mk 8,1–10)

³² Isus je pozvao svoje učenike i rekao im: »Žao mi je naroda. Već su tri dana sa mnom, a nemaju što jesti. Ne želim ih odavde poslati gladne, da ne bi klonuli na putu.«

³³ Tada su mu učenici rekli: »Gdje bismo u ovako pustom mjestu nabavili dovoljno kruha da nahranimo toliki narod?«

*15:9 Citat iz Iz 29,13.

³⁴ A on ih je upitao: »Koliko imate kruhova?«

»Sedam kruhova i nekoliko ribica«, odgovorili su mu.

³⁵ Isus je naredio ljudima da sjednu na zemlju. ³⁶ Zatim je uzeo sedam kruhova i ribice, zahvalio Bogu i razlomio ih te ih dao učenicima, a učenici narodu. ³⁷ Svi su jeli dok se nisu nasitili. Učenici su zatim uzeli ostatke hrane i njima napunili sedam košara. ³⁸ Bilo je ondje četiri tisuće ljudi koji su jeli, ne ubrajajući žene i djecu. ³⁹ Nakon što je Isus poslao narod kući, ušao je u lađu i otišao na područje Magadana.

Židovske vođe iskušavaju Isusa

(Mk 8,11–13; Lk 12,54–56)

16 Isusu su prišli farizeji i saduceji s namjerom da ga iskušaju i zastražili da učini neko čudo koje bi im bilo znak da je došao od Boga.

² Isus im je odgovorio: »Kad pada mrak, vi kažete: 'Bit će lijepo vrijeme jer je nebo crveno.' ³ A ujutro kažete: 'Bit će nevrijeme jer je nebo crveno i tmurno.' Vi znate protumačiti izgled neba, ali ne znate protumačiti znakove vremena u kojem živate. ⁴ Zao i nevjeran naraštaj traži znak, ali neće dobiti drugi znak osim Jonina znaka.«* Tada ih je ostavio i otišao.

Učenici ne razumiju Isusa

(Mk 8,14–21)

⁵ Isusovi su učenici pošli na drugu stranu jezera, ali su zaboravili ponijeti kruha. ⁶ Isus im je rekao: »Čuvajte se farizejskoga i saducejskoga kvasca!«

⁷ A oni su međusobno počeli raspravljati pa su rekli: »To je vjerojatno rekao zato što nismo ponijeli kruha.«

⁸ Isus je znao o čemu razgovaraju, pa je rekao: »Vi, ljudi male vjere, zašto raspravljate među sobom o tome što nemate kruha? ⁹ Zar još uvijek ne shvaćate? Zar se ne sjećate pet kruhova za pet tisuća ljudi i koliko ste košara ostataka nakupili? ¹⁰ Ne sjećate li se sedam kruhova za četiri tisuće ljudi i koliko ste košara ostataka nakupili? ¹¹ Kako ne shvaćate da ja nisam govorio o kruhu kad sam vam rekao da se čuvate farizejskoga i saducejskoga kvasca?« ¹² Tada su shvatili da im nije govorio da se čuvaju krušnoga kvasca, nego farizejskoga i saducejskoga učenja.

Isus je Krist

(Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)

¹³ Kad je Isus došao na područje Cezareje Filipove, upitao je svoje učenike: »Što kažu ljudi, tko je Sin Čovječji?«

¹⁴ Odgovorili su: »Neki kažu da si ti Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da si Jeremija ili jedan od proroka.«

¹⁵ Upitao ih je: »A što vi kažete: tko sam ja?«

¹⁶ Odgovorio mu je Šimun Petar: »Ti si Krist — Sin Boga živoga!«

¹⁷ Isus mu je na to rekao: »Blago tebi, Šimune, Jonin sine, jer nije ti to otkrio nitko od ljudi, već moj Otac nebeski.

¹⁸ Kažem ti, ti si Petar[†], a na toj Stijeni izgradit ćeš svoju Crkvu, koju sile zla[‡] neće moći nadvladati. ¹⁹ Dat će ti ključeve kraljevstva nebeskog i što god svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebu, a što god odriješi na zemlji, bit će odriješeno

***16:4 Jonin znak** Jonina tri dana u utrobi velike ribe kao Isusova tri dana u grobu (Knjiga o Joni u Starom zavjetu).

[†]**16:18 Petar** Grčko ime »Petar« znači »kamen«. Očita je igra riječi u ovome retku.

[‡]**16:18 sile zla** Doslovno: »Vrata smrti« ili »Vrata Hada (Podzemlja).«

i na nebu*.« ²⁰Tada je svojim učenicima strogo naredio da nikomu ne govore da je on Krist.

Isus govori o svojoj smrti i uskrsnuću

(Mk 8,31–9,1; Lk 9,22–27)

²¹ Od toga vremena Isus je počeo svojim učenicima objašnjavati da mora ići u Jeruzalem i da će ondje mnogo pretrjeti od starješina, svećeničkih poglavara i učitelja Zakona; da mora biti ubijen i da će uskrsnuti treći dan.

²² Tada ga je Petar poveo na stranu i počeo ga odvraćati, govoreći mu: »Gospodine, neka ti Bog bude milostiv! To se tebi nikada ne smije dogoditi.«

²³ Isus se okrenuo Petru i rekao: »Odlaži od mene, sotono[†]! Samo mi smetaš, jer tvoje misli nisu Božje, nego ljudske.«

²⁴ Tada je Isus rekao svojim učenicima: »Ako me tko želi slijediti, treba se odreći samoga sebe, uzeti križ i poći za mnom. ²⁵Tko god želi spasiti svoj život — izgubit će ga, a tko izgubi svoj život radi mene — naći će ga. ²⁶Kakvu će korist imati onaj tko dobije cijeli svijet, a pritom izgubi vlastiti život? Jer što može čovjek dati u zamjenu za svoj život? ²⁷Sin Čovječji doći će u slavi svoga Oca sa svojim andželima. Tada će dati nagradu svakomu za njegova djela. ²⁸Istinu vam kažem: neki od ovih ovdje neće okusiti smrt dok ne vide Sina Čovječjeg kako dolazi sa svojim kraljevstvom.«

Isus, Mojsije i Ilija

(Mk 9,2–13; Lk 9,28–36)

17 Šest dana kasnije Isus je sa sobom poveo Petra, Jakova i Jakovljeva brata Ivana i doveo ih na visoku goru.

***16:19** Mogući prijevod: »Što god osudiš na zemlji, Bog je već osudio na nebu, a što god oprostiš na zemlji, Bog je već oprostio na nebu.« Vidi Mt 18,18.

[†]**16:23 sotona** Đavao, neprijatelj. Isus je ukorio sotonu koji je u tom trenutku progorio kroz Petra.

***17:10 najprije mora doći Ilija** Vidi Mal 4,5–6.

Ondje su bili potpuno sami. ²Tada se u njihovoj prisutnosti njegov izgled promjenio. Lice mu je zasjalo poput sunca, a odjeća mu je postala bijela poput svjetlosti. ³Zatim su se iznenada pojavili Mojsije i Ilija i počeli razgovarati s Isusom.

⁴ Tada je Petar rekao Isusu: »Gospodine, dobro je što smo ovdje. Ako želiš, napravit ću ovdje tri zaklona: jedan za tebe, jedan za Mojsija, jedan za Iliju.«

⁵ Dok je Petar još govorio, zasjenio ih je sjajni oblak i iz oblaka se začuo glas: »Ovo je moj ljubljeni Sin koji je po mojoj volji. Njega slušajte!«

⁶ Kad su to Isusovi učenici čuli, toliko su se uplašili da su pali licem na zemlju. ⁷Tada im je prišao Isus, dodirnuo ih i rekao: »Ustanite, ne bojte se!« ⁸A kad su podigli pogled, nisu vidjeli nikoga osim Isusa.

⁹ Kad su silazili s gore, Isus im je naredio: »Nikome nemojte reći što ste vidjeli dok Sin Čovječji ne ustane od mrtvih!«

¹⁰ Tada su ga njegovi učenici upitali: »Zašto onda učitelji Zakona kažu da najprije mora doći Ilija^{*}?«

¹¹ A Isus im je odgovorio: »Ilija dolazi i on će sve postaviti u red. ¹²Ali ja vam kažem da je Ilija već došao, ali ga ljudi nisu prepoznali, već su s njim postupali kako im se prohtjelo. Tako će i Sin Čovječji mnogo pretrpjeti od njih.« ¹³Tada su njegovi učenici shvatili da im je govorio o Ivanu Krstitelju.

Isus ozdravlja bolesnog dječaka

(Mk 9,14–29; Lk 9,37–43a)

¹⁴ Kad su se vratili narodu, Isusu je prišao neki čovjek, kleknuo pred njega i ¹⁵rekao: »Gospodine, smiluj se mojem sinu! Imo padavicu i strašno pati. Često

pada u vatu i u vodu.¹⁶ Odveo sam ga tvojim učenicima, ali ga oni nisu mogli izlijeci.«

¹⁷ Isus je odgovorio: »O, nevjerni i iskvareni ljudi! Koliko još dugo moram ostati s vama? Koliko vas još dugo moram podnosititi? Dovedite mi dječaka ovamo!«¹⁸ Zatim je naredio zlom duhu da izade iz dječaka. A dječak je istoga časa ozdravio.

¹⁹ Tada su učenici prišli Isusu i upitali ga nasamo: »Zašto mi nismo mogli istjerati zlog duha?«

²⁰ Odgovorio im je: »Zbog vaše nevjere. Istinu vam kažem: da je vaša vjera velika samo kao goruščino sjeme*, mogli biste ovoj planini reći da se pomakne i ona bi se pomaknula. Ništa vam ne bi bilo nemoguće.«^[21] †

Isus ponovno govori o svojoj smrti

(Mk 9,30–32; Lk 9,43b–45)

²² Kad su se Isusovi učenici okupili u Galileji, Isus im je rekao: »Sin Čovječiji bit će predan u ruke ljudima. ²³ Oni će ga ubiti, ali će on treći dan ustati od mrtvih.« Učenici su se jako ražalostili.

Isus poučava o plaćanju poreza

²⁴ Kad su Isus i njegovi učenici došli u Kafarnaum, pristupiše Petru ubirači hramskoga poreza† i upitaše ga: »Zar vaš učitelj ne plaća porez za Hram?«

²⁵ »Plaća«, odgovorio je Petar i ušao u kuću. Prije nego što je mogao išta reći, Isus ga je upitao: »Što misliš, Šimune, od koga zemaljski kraljevi skupljaju carinu i poreze? Skupljaju li ih od svoje djece ili od tuđe?«

²⁶ »Od tuđe«, odgovorio je Petar.

Tada mu je Isus rekao: »Znači, njihova su djeca oslobođena od plaćanja.²⁷ Ali da ne uvrijedimo vlasti, idi na jezero, baci udicu i uzmi prvu ribu koju uhvatиш. Otvori joj usta i pronaći ćeš novčić od četiri drahme.* Uzmi ga i daj ga ubiračima hramskog poreza za mene i za sebe!«

Tko je najveći?

(Mk 9,33–37; Lk 9,46–48)

18 Uto su učenici prišli Isusu i upitali ga: »Tko je najveći u kraljevstvu nebeskom?«

² Tada je Isus pozvao k sebi dijete, postavio ga ispred njih³ i rekao: »Istinu vam kažem: ako ponovno ne postanete poput male djece, nikada nećete ući u kraljevstvo nebesko.⁴ Dakle, tko se ponizi da bi bio poput ovoga djeteta — taj je najveći u kraljevstvu nebeskom.

⁵ I tko radi mene primi jedno ovakvo dijete, mene prima.«

Isus upozorava o posljedicama grijeha

(Mk 9,42–48; Lk 17,1–2)

⁶ »Ali ako tko navede na grijeh jednoga od ovih malenih koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo da mu objese mlinski kamen oko vrata i da se utopi u moru.⁷ Jao ljudima u svijetu zbog stvari koje navode na grijeh! No, takve stvari moraju doći. Ali jao onomu po kome dolaze!

⁸ Zato, ako te tvoja ruka ili noge navodi na grijeh, odsijeci je i baci od sebe! Bolje ti je da uđeš u život vječni bez ruke ili noge, nego da s obje ruke i noge budeš bačen u vječni oganj.⁹ Zato, ako te tvoje oko navodi na grijeh, iskopaj ga i baci od sebe! Bolje ti je da uđeš u život

*17:20 goruščino sjeme Sićušno sjeme iz kojega izraste biljka viša od čovjeka.

†17:20 Neki grčki rukopisi dodaju 21. redak: »Ovaj se duh može istjerati samo molitvom i postom.«

*17:24 hramski porez Porez koji je svaki Židov morao platiti jednom godišnje, a iznosio je dvije drahme. Jedna drahma vrijedila je kao jedna nadnica.

†17:27 novčić od četiri drahme Doslovno: stater.

vječni samo s jednim okom, nego da s ova oka budeš bačen u pakleni oganj.«

Usporedba o izgubljenoj ovci

(Lk 15,3-7)

¹⁰ »Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih. Jer kažem vam, njihovi su anđeli na nebesima stalno s mojim Ocem nebeskim. [11] *

¹² Što mislite? Ako čovjek ima stotinu ovaca i jedna od njih odluta, neće li ostaviti onih devedeset i devet u brdima i otici potražiti ovcu koja je odlutala?

¹³ Istinu vam kažem: kad je nađe, bit će sretniji zbog nje nego zbog onih devedeset i devet koje nisu odlutale.

¹⁴ Isto tako ni vaš Otac nebeski ne želi da se itko od ovih malenih izgubi.«

Bratska opomena

(Lk 17,3)

¹⁵ »Ako tvoj brat sagriješi protiv tebe, idi i ukori ga nasamo! Posluša li te, dobio si svoga brata. ¹⁶ Ali ako te ne posluša, uzmi sa sobom jednoga ili dvoje ljudi, tako da svaka tvrdnja počiva na iskazu dvaju ili triju svjedoka.[†] ¹⁷ Ako ni njih ne posluša, obavijesti crkvu. A ako ne posluša ni crkvu, ponašaj se prema toj osobi kao prema poganiu ili porezniku.

¹⁸ Istinu vam kažem: što god svežete na zemlji, bit će svezano i na nebu, a što god odriješite na zemlji, bit će odriješeno i na nebu[‡].

¹⁹ A kažem vam i ovo: što god dvojica od vas ovdje na zemlji složno zamole, dat će im moj Otac nebeski. ²⁰ Jer gdje

se dvojica ili trojica okupe u moje ime, onđe sam i ja među njima.«

O oprštanju

²¹ Tada je Petar pristupio Isusu i upitao ga: »Gospodine, koliko puta smije moj brat sagriješiti protiv mene, a da mu još uvijek oprostim? Do sedam puta?«

²² Isus mu je odgovorio: »Kažem ti, ne samo sedam puta, nego sedamdeset i sedam puta!¶

²³ Jer kraljevstvo je nebesko poput kralja koji je odlučio srediti račune sa svojim slugama. ²⁴ Kad je počeo naplaćivati dugove, doveli su mu dužnika koji mu je dugovao deset tisuća talenata[§].

²⁵ Budući da dužnik nije mogao vratiti dug, gospodar je naredio da se dužnik proda zajedno sa ženom i djecom te sa svime što je imao i da se tako naplati dug.

²⁶ Tada je sluga pao na koljena pred gospodarem i molio: 'Budi strpljiv sa mnom i sve ču ti vratiti!' ²⁷ Gospodar se sažalio nad njim, oprostio mu dug i pustio ga na slobodu.

²⁸ Kad je taj isti slugaizašao, našao je drugoga slugu, svoga prijatelja, koji mu je dugovao sto srebrnjaka. Zgrabio ga je za vrat i pritjesnio govoreći: 'Vrati što mi duguješ!'

²⁹ Tada je njegov drug pao pred njim na koljena i molio ga: 'Budi strpljiv sa mnom i vratit ču ti dug!'

³⁰ Ali ovaj nije htio čekati, nego je otisao i bacio ga u tamnicu dok ne vrati dug. ³¹ Kad su ostale sluge, njegovi pri-

*^{18:10} Neki grčki prijevodi dodaju 11. redak: »Jer Sin Čovječji došao je spasiti izgubljene.«

^{†18:16 tako ... svjedoka} Vidi Pnz 19,15.

^{‡18:18} Vidi Mt 16,19.

^{¶18:22 sedamdeset i sedam puta} Ili drugdje: sedamdeset puta sedam. Znači: mnogo puta. Vidi Post 4,24.

^{§18:24 talenat} Jedan talenat iznosio je oko 40 kilograma zlatnih, srebrnih ili bakrenih novčića. Njegova novčana vrijednost bila je otprilike 30.000 denara, a jedan denar vrijedio je kao jedna nadnica.

jatelji, vidjeli što se dogodilo, jako su se ražalostili pa su otišli i sve ispričali gospodaru.

³²Tada je gospodar pozvao prvoga slугу и рекао му: 'Zli slugo! Ja sam tebi oprostio cijeli tvoj dug jer si me molio za milost. ³³Nisi li se i ti trebao smilovati svome prijatelju, kao što sam se i ja tebi smilovao?' ³⁴Tada ga je njegov gospodar, pun gnjeva, bacio u zatvor dok ne vrati sav dug.

³⁵Tako će i moј Otac nebeski postupiti s vama ako jedni drugima ne oprostite od sveg srca.«

Isus poučava o braku i razvodu

(Mk 10,1–12)

19 Nakon što je Isus sve ovo rekao, napustio je Galileju i otišao na područje Judeje na drugoj strani rijeke Jordan. ²Slijedilo ga je silno mnoštvo i on ih je ondje ozdravljao.

³Prišli su mu neki farizeji s namjerom da ga iskušaju i upitali ga: »Je li dopušteno da se čovjek razvede od svoje žene iz bilo kojeg razloga?«

⁴Isus je odgovorio: »Zar niste čitali da ih je Stvoritelj u početku stvorio muško i žensko?⁵A zatim je rekao: 'Zbog toga će čovjek napustiti svoga oca i majku i sjedinit će se sa svojom ženom i njih će dvoje postati jedno tijelo.'⁶Dakle, oni više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Zato, neka čovjek ne razdvaja ono što je Bog sjedinio.«

⁷Na to su ga upitali: »Pa zašto je onda Mojsije odredio da se čovjek može razvesti od svoje žene ako joj da potvrdu o razvodu braka?⁸

⁸Isus im je odgovorio: »Mojsije je dopustio da se razvodite od svojih žena

zbog vašeg tvrdog srca, ali u početku nije bilo tako. ⁹A ja vam kažem: tko se rastane od svoje žene, osim ako mu je ona bila nevjerna, pa se oženi drugom, čini preljub.«

¹⁰Tada su mu učenici rekli: »Ako tako stoje stvari između muža i žene, onda je bolje i ne ženiti se.«

¹¹Isus im je odgovorio: »Ne razumiju to svi, nego samo oni kojima je to od Boga dano. ¹²Jer ima muškaraca koji od rođenja ne mogu imati djece. A ima i onih koje su drugi učinili takvima. Konacno, ima i onih koji su izabrali ne ženiti se zbog kraljevstva nebeskog. Tko to može prihvati — neka prihvati!«

Isus blagoslovlja djecu

(Mk 10,13–16; Lk 18,15–17)

¹³Onda su mu donijeli djecu da položi ruke na njih i da se pomoli. No, Isusovi učenici su im to branili. ¹⁴Tada je Isus rekao: »Pustite djecu i nemojte im braniti da dolaze k meni, jer takvima koji su kao ova djeca pripada kraljevstvo nebesko.« ¹⁵Zatim je položio ruke na djecu i otišao dalje.

Bogataš i Isus

(Mk 10,17–31; Lk 18,18–30)

¹⁶Tada mu je pristupio neki čovjek i upitao ga: »Učitelju, kakvo dobro djelo moram učiniti da bih imao život vječni?«

¹⁷A Isus mu je odgovorio: »Zašto me pitaš o tome što je dobro? Samo je jedan dobar — Bog! Ipak, ako želiš ući u život vječni, poštuj zapovijedi!«

¹⁸»Koje zapovijedi?« upitao je čovjek.

Isus mu je odgovorio: »Ne ubij, ne počini preljub, ne ukradi, ne svjedoči

*^{19:4} Citat iz Post 1,27; 5,2.

^{19:5} Citat iz Post 2,24.

^{19:7} **odredio ... razvodu braka** Vidi Pnz 24,1.

lažno,¹⁹ poštuj oca i majku^{*} i voli svoje bližnje kao samoga sebe!«[†]

²⁰ Mladić mu je rekao: »Svega sam se toga držao. Što mi još nedostaje?«

²¹ Isus mu je rekao: »Ako želiš biti savršen, prodaj svoju imovinu i podijeli novac siromasima pa ćeš imati blago na nebu. Tada dođi i slijedi me!«

²² Kad je mladić to čuo, otišao je žalostan jer je bio jako bogat.

²³ Tada je Isus rekao svojim učenicima: »Istinu vam kažem, teško je bogatašu uči u kraljevstvo nebesko.²⁴ Da, kažem vam, lakše je devi proći kroz iglene uši negoli bogatašu uči u kraljevstvo Božje.«

²⁵ Kad su to čuli, učenici su se jako začudili pa su upitali: »Pa tko se onda može spasiti?«

²⁶ Isus ih je pogledao i rekao im: »Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće.«

²⁷ Tada se Petar javio i rekao mu: »Gle, mi smo sve ostavili i pošli za tobom. Što ćemo za to dobiti?«

²⁸ A Isus im je rekao: »Istinu vam kažem: u novom svijetu, kad Sin Čovječji sjedne na svoje slavno prijestolje, tada ćete i vi, koji ste me slijedili, sjesti na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest Izraelovih plemena.²⁹ I tko god je zbog mene napustio kuću, braću, sestre, oca, majku, djecu ili polja, primit će stotinu puta više i naslijedit će život vječni.³⁰ Mnogi koji su sada prvi, bit će posljednji, a oni koji su sada posljednji — bit će prvi.«

Radnici u vinogradu

20 »Kraljevstvo nebesko je poput vlasnika imanja koji je rano ujutro otišao unajmiti radnike za svoj

vinograd.² Nagodio se s radnicima da im plati jedan srebrnjak na dan i poslao ih je u vinograd.

³ Oko devet sati opet je izašao i opazio neke ljude kako stoje na trgu i ništa ne rade. ⁴ Rekao im je: »Idite i vi u moj vinograd, a ja ću vam dati pravednu plaću.⁵ Tako su i oni otišli raditi u vinograd.

Oko podneva i oko tri sata popodne ponovno je izašao i učinio isto.⁶ Oko pet sati opet je izašao i našao neke druge ljude gdje stoje na trgu. Upitao ih je: »Zašto stojite ovdje cijeli dan i ništa ne radite?«

⁷ Oni su mu odgovorili: »Zato što nas nitko nije unajmio.« A on im je rekao: »Idite i vi u moj vinograd.«

⁸ Uvečer je gospodar vinograda rekao svome upravitelju: »Pozovi radnike i isplati ih redom — od zadnjih koje sam unajmio pa do onih prvih.«

⁹ I tako su oni koji su bili unajmljeni oko pet sati došli i svaki je primio po jedan srebrnjak.¹⁰ Kad su došli oni koji su bili prvi unajmljeni, mislili su da će dobiti više. No, i oni su dobili po jedan srebrnjak.¹¹ Uzeli su novac i počeli prigovarati gospodaru vinograda.¹² Rekli su: »Ovi posljednji radili su samo jedan sat, a platio si im jednakako kao i nama koji smo radili cijeli dan i podnosili žegu.«

¹³ Gospodar vinograda okrenuo se jednom od njih i rekao: »Prijatelju, ja nisam prema tebi nepravedan. Zar se nismo dogovorili da ću ti platiti jedan srebrnjak?¹⁴ Uzmi što je twoje i idi! Ja želim dati ovom posljednjem isto kao i tebi.¹⁵ Zar nemam pravo činiti sa svojim što hoću? Ili si zavidan što sam ja dobar?«

¹⁶ Tako će posljednji biti prvi, a prvi će biti posljednji.«

*19:19 Citat iz Izl 20,12–16; Pnz 5,16–20.

†19:19 Citat iz Lev 19,18.

Isus govori o svojoj smrti

(Mk 10,32–34; Lk 18,31–34)

¹⁷ Dok je išao u Jeruzalem, Isus je poveo svojih dvanaest učenika na stranu i putem im govorio: ¹⁸ »Evo, idemo u Jeruzalem. Sin Čovječji bit će predan svećeničkim poglavarima i učiteljima Zakona, a oni će ga osuditi na smrt. ¹⁹ Tada će ga predati strancima da mu se izruguju, da ga bičuju i da ga razapnu, ali on će uskrsnuti treći dan.«

Zebedejevi sinovi

(Mk 10,35–45)

²⁰ Tada je Isusu pristupila majka Zebedejevih sinova, zajedno sa svojim sinovima i kleknula je pred njega da ga nešto zamoli.

²¹ Upitao ju je: »Što želiš?« A ona mu je rekla: »Obećaj mi da će ova moja dva sina sjediti zajedno s tobom u tvome kraljevstvu, jedan s tvoje desne, a drugi s tvoje lijeve strane.«

²² Isus je odgovorio: »Vi ne znate što tražite. Možete li piti iz čaše iz koje ću ja piti?«*

Odgovorili su mu: »Da, možemo!«

²³ A on im je rekao: »Vi ćete zaista i piti iz moje čaše, ali nije moje da određujem tko će sjediti s moje desne ili lijeve strane. Ta mjesta pripadaju onima za koje ih je pripremio moj Otac.«

²⁴ Kad je ostalih deset učenika to čulo, razljutili su se na ovu dvojicu braće.

²⁵ Tada ih je Isus pozvao k sebi i rekao: »Znate da vladari ovoga svijeta iskazuju svoju moć nad svojim podanicima, a velikaši koriste svoju vlast protiv njih.

²⁶ Ali neka tako ne bude među vama! Tko želi postati velik među vama, radije neka bude vaš poslužitelj. ²⁷ A tko želi

biti prvi među vama, neka bude vaš rob.²⁸ Upravo kao Sin Čovječji, koji nije došao da mu služe, nego da on služi i da preda svoj život kao otkupninu za mnoge.«

Dva slijepca

(Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

²⁹ Dok su izlazili iz Jerihona, silno je mnoštvo slijedilo Isusa. ³⁰ A pokraj puta sjedila su dva slijepca. Kad su čuli da Isus prolazi, povikali su: »Gospodine, Sine Davidov, smiluj nam se!«

³¹ Mnoštvo ih je korilo i ušutkavalo, ali oni su još jače vikali: »Gospodine, Sine Davidov, smiluj nam se!«

³² Tada se Isus zaustavio, pozvao ih te upitao: »Što želite da učinim za vas?«

³³ Rekli su mu: »Gospodine, željeli bismo da možemo vidjeti.«

³⁴ Isus se sažalio nad njima i dodirnuo im oči. Oni su odmah progledali i pošli za Isusom.

Isus ulazi u Jeruzalem

(Mk 11,1–11; Lk 19,28–38; Iv 12,12–19)

21 Kad su se približili Jeruzalemu i stigli do Betfage na Maslinskoj gori, Isus je poslao dvojicu svojih učenika² govoreći im: »Idite u ovo selo što je ispred vas i odmah ćete naći privezanu magaricu i magare s njom. Odvezite ih i dovedite k meni! ³ Ako vam netko nešto kaže, recite mu: 'Trebaju Gospodinu, ali on će ih odmah vratiti.'«

⁴ To se dogodilo tako da se ispuni ono što je bilo rečeno po proroku:

⁵ »Recite gradu Sionu:

'Evo, tvoj kralj ti dolazi!
Ponizan je i jaše na magarcu,
da, na magaretu, tovarčiću.'[†]

***20:22 Možete ... piti** Piti iz čaše koju će Isus ispitati znači prihvati patnje kroz koje je on trebao proći.

[†]**21:5** Citat iz Zah 9,9.

⁶ Učenici su otišli i učinili kako im je Isus zapovjedio. ⁷ Doveli su magaricu i mlado magare, stavili na njih svoje ogrtače i Isus je na njih sjeo. ⁸ Mnogi su ljudi prostrli svoje ogrtače po putu, dok su drugi trgali grane s drveća i prostirali ih putem. ⁹ Narod koji je išao ispred i iza Isusa klicao je:

»Hosana^{*}, Sine Davidov!

Blagoslovjen onaj koji dolazi u ime Gospodinovo![†]

Hosana na visini!«

¹⁰ Kad je Isus ušao u Jeruzalem, cijeli se grad uskomešao. Svi su se pitali: »Tko je to?«

¹¹ A narod je odgovarao: »To je Isus, prorok iz Nazareta u Galileji.«

Isus u Hramu

(Mk 11,15–19; Lk 19,45–48; Iv 2,13–22)

¹² Zatim je Isus ušao u Hram i istjerao sve koji su kupovali i prodavali u Hramu. Mjenjačima novca prevrnuo je stolove, a prodavačima golubova klupe. ¹³ Rekao im je: »Pisano je: 'Moja kuća neka bude kuća molitve'[‡], a vi je pretvarate u razbojničku jazbinu.[¶]«

¹⁴ U Hramu su mu pristupili slijepi i hromi i on ih je ozdravljaо. ¹⁵ Kad su svećenički poglavari i učitelji Zakona vidjeli čuda koja je učinio i djecu što viču u Hramu: »Hvala budi Sinu Davidovu!,«, jako su se razljutili pa mu rekli:

¹⁶ »Čuješ li što ova djeca govore?«

A Isus im je odgovorio: »Da. Zar niste nikada pročitali:

’Učinio si da ti čak i djeca i dojenčad odaju hvalu.’[§]

¹⁷ Zatim ih je ostavio te je iz Jeruzalema otišao u Betaniju, gdje je prenoćio.

Moć vjere

(Mk 11,12–14; 20–24)

¹⁸ Rano ujutro, kad se vraćao u Jeruzalem, Isus je ogladnio. ¹⁹ Pokraj puta ugledao je smokvu i otišao do nje, ali na njoj nije našao ništa osim lišća. Zato joj je rekao: »Nikad više ne imala ploda!« I smokva se osušila istoga trena.

²⁰ Kad su učenici to vidjeli, začudili su se i upitali: »Kako to da se smokva odmah osušila?«

²¹ A Isus im je odgovorio: »Istinu vam kažem: ako imate vjere i ne posumnjate, moći ćete učiniti ne samo ovo što sam ja učinio sa smokvom, nego i ako kažete ovoj gori: 'Digni se i baci se u more!', to će se i dogoditi. ²² Ako budete vjerovali, sve što zatražite u molitvi, primit ćete.«

Odakle Isusu vlast?

(Mk 11,27–33; Lk 20,1–8)

²³ Isus je ušao u Hram i, dok je tu poučavao, prišli su mu svećenički poglavari i narodne starještine te ga upitali: »Kakvu vlast imaš da ovo činiš i tko ti ju je dao?«

²⁴ A Isus im je odgovorio: »Upitat ću vas samo jedno, pa ako mi odgovorite, reći ću vam kakvom vlašću ovo činim.

²⁵ Kad je Ivan krstio, je li to krštenje bilo od Boga ili od ljudi?«

Oni su počeli raspravljati među sobom, govoreći: »Ako kažemo: 'Od Boga', pitat će nas: 'Zašto mu onda niste vjerovali?' ²⁶ No, ako kažemo: 'Od

***21:9 Hosana** Hebrejski: Pomozi, Božel! Ovdje je usklik slavljenja u čast Bogu ili njegovu Pomazaniku. Isto u retku 15.

[†]**21:9** Citat iz Ps 118,25–26.

[‡]**21:13** Citat iz Iz 56,7.

[¶]**21:13** Citat iz Jr 7,11.

[§]**21:16** Citat iz Ps 8,3 (grčka verzija).

ljudi', onda... Bojimo se naroda jer Ivana svi smatraju prorokom.«

²⁷ Zato su odgovorili Isusu: »Ne znamo.«

Na to im je rekao: »Onda ni ja vama neću reći kakvom vlašću ovo činim.«

Usporedba o dva sina

²⁸ »Sada mi recite što mislite o ovome: neki je čovjek imao dva sina. Otišao je prvom i rekao mu: 'Sine, idi danas raditi u moj vinograd!'

²⁹ No, sin je odgovorio: 'Neću.' Ali kasnije se predomislio i otišao.

³⁰ Zatim je otac otišao drugom sinu i rekao mu to isto. Sin je odgovorio: 'Idem, gospodaru', ali nije otišao.

³¹ Koji je od ove dvojice učinio što je otac želio?«

Odgovorili su: »Prvi sin.«

Isus im je rekao: »Istinu vam kažem: poreznici i bludnice uči će u kraljevstvo Božje prije vas. ³² Jer Ivan Krstitelj vam je došao pokazati put pravednog života, a vi mu niste povjerivali. Ali povjerivali su mu poreznici i bludnice. Čak i nakon što ste to vidjeli, niste se pokajali i niste mu povjerivali.«

Bog šalje svoga sina

(Mk 12,1–12; Lk 20,9–19)

³³ »Poslušajte još jednu usporedbu. Bio neki vlasnik imanja koji je posadio vinograd. Stavio je ogradu oko njega, iskopao jamu za vinsku prešu i podigao stražarski toranj. Zatim je dao vinograd u zakup vinogradarima i otputovao. ³⁴ Kad je došlo vrijeme berbe, poslao je svoje sluge da uzmu njegov dio.

³⁵ No, vinogradari su zgrabili njegove sluge; jednoga su pretukli, drugoga ubili, a trećega kamenovali. ³⁶ Ponovno je poslao druge sluge, brojnije od prvih,

ali i s njima su jednakost postupili.

³⁷ Napokon je poslao svoga sina, misleći: 'Moga sina će poštovati.'

³⁸ No, kad su vinogradari ugledali sina, rekli su među sobom: 'To je nasljednik! Hajde, ubijmo ga i uzmimo njegovo nasljedstvo!' ³⁹ I zgrabili su sina, izbacili ga iz vinograda i ubili.

⁴⁰ Dakle, što će vlasnik vinograda učiniti s ovim vinogradarima kad dođe?«

⁴¹ Odgovorili su mu: »Pobit će ih bez milosti jer su bili zli, a vinograd će dati u zakup drugim vinogradarima, onima koji će mu predati urod u vrijeme berbe.«

⁴² Isus im je rekao: »Sigurno ste čitali u Pismima:

'Kamen koji su graditelji
odbacili postao je kamen temeljac.

Gospodin je to učinio i divno je to vidjeti!*

⁴³ Zbog toga će vam, kažem vam, kraljevstvo Božje biti oduzeto i dano ljudima koji donose plodove primjerene kraljevstvu. ⁴⁴ Tko god padne na taj kamen, smrskat će se, a na koga padne taj kamen, zdrobit će ga.†«

⁴⁵ Kad su svećenički poglavari i farizeji čuli Isusove usporedbe, shvatili su da govori o njima. ⁴⁶ Zato su ga htjeli uhvatiti, ali su se bojali naroda, jer je narod vjerovao da je Isus prorok.

Usporedba o kraljevskoj svadbi

(Lk 14,15–24)

22 Isus je narodu ponovno počeо govoriti u usporedbama. Rekao je: ² »Kraljevstvo nebesko slično je kralju koji je pripremio svadbu za svoga sina.

³ Poslao je svoje sluge po one koji su bili pozvani na svadbu, no, oni nisu htjeli doći.

*21:42 Citat iz Ps 118,22–23.

†21:44 Neki grčki prijevodi izostavljaju 44. redak.

⁴ Tada je ponovno poslao druge sluge, govoreći: »Kažite onima što su pozvani: Evo, moja je gozba pripremljena, volovi i ugojena stoka su zaklani i sve je spremno. Dodite na svadbu!«

⁵ No, oni se nisu odazvali, nego su otišli: jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom. ⁶ Ostali su zgrabili kraljeve sluge, zlostavliali ih i ubili. ⁷ Na to se kralj rasradio pa je poslao svoje vojnike i oni su pogubili ubojice njegovih slugu i spalili njihov grad.

⁸ Tada je kralj rekao svojim slugama: »Svadba je spremna, ali oni koji su pozvani nisu bili dostojni. ⁹ Zato idite na raskršća cesta i pozovite na svadbu sve koje nađete.« ¹⁰ Oni su otišli na ulice i skupili sve koje su našli — zle i dobre — i svadbena se dvorana napunila gostima.

¹¹ A kad je kralj ušao da pogleda goste, video je ondje čovjeka koji nije bio obučen u svadbenu odjeću. ¹² Rekao mu je: »Prijatelju, kako si ušao ovamo bez svadbene odjeće?« A čovjek je zanijemio. ¹³ Tada je kralj naredio svojim slugama: »Svežite mu ruke i noge i bacite ga u tamu, gdje će biti plač i škrugut zuba.«

¹⁴ Jer mnogo je pozvanih, ali malo izabranih.«

Plaćanje poreza

(Mk 12,13–17; Lk 20,20–26)

¹⁵ Tada su farizeji otišli i dogovorili se kako da uhvate Isusa u riječi.

¹⁶ Poslali su mu svoje učenike zajedno s herodovcima, a ovi su mu rekli: »Učitelju, znamo da si istinoljubiv i da uistinu učiš Božjem putu, te da se ne obazireš ni na koga, jer ne gledaš tko je tko. ¹⁷ Zato nam reci što ti misliš: je li pravo plaćati caru porez ili nije?«

¹⁸ Isus je znao njihove zle namjere, pa je rekao: »Licemjeri! Zašto me pokuša-

vate namamiti u zamku? ¹⁹ Pokažite mi novac za plaćanje poreza.« Pružili su mu srebrnjak. ²⁰ Tada ih je upitao: »Čiji je ovo lik i natpis?«

²¹ Odgovorili su mu: »Carev.«

A on im je tada rekao: »Dakle, dajte caru što pripada caru, a Bogu što pripada Bogu.«

²² Zadivili su se kad su to čuli pa su ga ostavili i otišli.

O uskrsnuću

(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)

²³ Toga su dana Isusu prišli i saduceji, koji kažu da nema uskrsnuća, pa su ga upitali: ²⁴ »Učitelju, Mojsije je rekao: 'Ako čovjek umre bez djece, neka se njegov brat oženi njegovom ženom i podigne potomstvo svome bratu.'«

²⁵ Kod nas je bilo sedmoro braće. Prvi se oženio i umro bez djece, pa se njegov brat oženio njegovom ženom. ²⁶ Isto se dogodilo drugom i trećem bratu i tako sve do sedmoga. ²⁷ Na kraju je i žena umrla. ²⁸ Dakle, kojemu će od sedmorice ona biti žena nakon uskrsnuća, jer su se svi njome oženili?«

²⁹ Isus im je na to odgovorio: »U zabludi ste, jer ne poznajete ni Pisma ni Božju moć. ³⁰ U budućem životu, nakon uskrsnuća, ljudi se neće ni ženiti ni udavati, nego će biti poput anđela na nebu.

³¹ A što se uskrsnuća mrtvih tiče, niste li čitali što vam je Bog rekao: ³² 'Ja sam Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev'?[†]

A Bog nije Bog mrtvih nego živih.«

³³ Kad je narod to čuo, bio je zadivljen njegovim učenjem.

Najvažnija zapovijed

(Mk 12,28–34; Lk 10,25–28)

³⁴ Kad su čuli kako je Isus svojim odgovorom ušutkao saduceje, okupili su

*22:24 Ako ... svome bratu Vidi Pnz 25,5–6.

†22:32 Citat iz Izl 3,6; 15–16.

se farizeji.³⁵ Jedan od njih, učitelj Zakra, u namjeri da ga iskuša, upitao je:
³⁶ »Učitelju, koja je najvažnija zapovijed u Zakonu?«

³⁷ A Isus mu je rekao: »Voli Gospodina, svoga Boga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svim umom svojim!«³⁸ To je prva i najvažnija zapovijed.³⁹ Zatim je tu druga zapovijed, jednaka prvoj: 'Voli bližnjega svoga kao samoga sebe!'†⁴⁰ Cijeli Zakon i spisi proroka temelje se na ovim dvjema zapovijedima.«

Mesija Davidov sin ili Davidov Gospodin?

(Mk 12,35–37; Lk 20,41–44)

⁴¹ Dok su farizeji još bili na okupu, Isus ih je upitao: ⁴² »Što mislite o Kristu? Čiji je on sin?«

Odgovorili su mu: »Davidov.«

⁴³ A on im je rekao: »Kako to da ga je onda David, potaknut od Duha, nazvao Gospodinom kad je rekao:

⁴⁴ 'Gospodin je rekao mome Gospodinu: Sjedi mi s desne strane dok tvoje neprijatelje ne položim pod tvoje noge?'‡

⁴⁵ Dakle, ako ga je David nazvao Gospodinom, kako mu onda on može biti sin?«⁴⁶ Ali nitko mu nije mogao odgovoriti na to niti ga se tko od toga dana usudio išta pitati.

Isus opominje religiozne

(Mk 12,38–40; Lk 11,37–52; 20,45–47)

23 Tada je Isus rekao narodu i svojim učenicima:² »Učitelji Zakona i farizeji misle da imaju autoritet tumačiti Mojsijev zakon.³ Stoga, činite i držite se svega što vam kažu, ali ne činite što oni čine, jer oni govore, ali sami ne čine.⁴ Oni vežu teška bremena koja se jedva mogu nositi i stavljuju ih ljudima na pleća, a sami ni prst neće podići da ih pomaknu.

⁵ Sva djela čine zato da ih ljudi vide. Proširuju svoje zapise[¶] i produžuju rese na svojim haljinama.⁶ Oni vole počasna mjesta na gozbama i najvažnija sjedala u sinagogama.⁷ Vole da ih ljudi s poštovanjem pozdravljaju na trgovima i da ih zovu 'Učitelju'.[§]

⁸ Ali vi nemojte dopustiti da vas ljudi zovu učiteljima, jer imate samo jednoga Učitelja, a vi ste međusobno braća i sestre.⁹ Nemojte nikoga na zemlji zvati svojim ocem, jer imate samo jednoga Oca, onoga na nebu.¹⁰ Ne dopustite ljudima ni da vas zovu vođama, jer samo je jedan Vođa, a to je Krist.¹¹ Najveći među vama neka vam bude sluga.¹² Tko se uzdiže, bit će ponižen, a tko se ponizi, bit će uzvišen.

¹³ Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Vi ljudima zatvarate vrata. Sami ne ulazite, a onima koji žele ući to ne dopuštate. [14] **

***22:37** Citat iz Pnz 6,5.

†**22:39** Citat iz Lev 19,18.

‡**22:44** Citat iz Ps 110,1.

^{23:5} **zapis** Doslovno: »filakterije«. Kutijice od kože koje sadrže četiri svetopisamska citata, a nose se na čelu i lijevoj ruci. Neki Židovi nosili su ih samo kako bi pokazali svoju religioznost.

^{23:7} **Učitelj** Doslovno: »Rabbi.«

****23:13** Neki grčki prijevodi dodaju 14. redak: »Jao vama učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Otimate kuće udovica dok izgovarate duge molitve samo da bi vas ljudi vidjeli. Zbog toga ćete biti strože kažnjeni.« Vidi Mk 12,40; Lk 20,47.

¹⁵ Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Putujete kopnom i morem da učinite jednoga čovjeka svojim sljedbenikom, a kad on to postane, učinite ga sinom pakla dvaput gorim od sebe. ¹⁶ Jao vama, slijepo vođe! Govorite: 'Ako se tko zakune Hramom, to nije ništa. Ali ako se tko zakune zlatom koje je u Hramu, dužan je održati svoju zakletvu.' ¹⁷ Vi slijepo lude! Što je važnije: zlato koje je u Hramu ili Hram koji posvećuje to zlato? ¹⁸ Kažete i ovo: 'Ako se tko zakune žrtvenikom, to nije ništa; ali ako se zakune zlatom koje je na žrtveniku, dužan je održati svoju zakletvu.' ¹⁹ Slijepci! Što je važnije: dar koji je na žrtveniku ili žrtvenik koji posvećuje taj dar? ²⁰ Dakle, tko se zakune žrtvenikom, kune se i žrtvenikom i svime što je na žrtveniku. ²¹ A tko se zakune Hramom, kune se i Hramom i svime što je u njemu. ²² Tko se zakune nebom, kune se Božjim prijestoljem i Onim koji sjedi na njemu.

²³ Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Dajete Bogu desetinu od svega što posjedujete, čak i od metvice, kopra i kumina,^{*} a zanemarujete ono najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrđe i vjernost. Toga ste se trebali držati, a ono prvo ne zanemariti. ²⁴ Slijepo vođe! Cijedite komarca, a gutate devu.[†]

²⁵ Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Čistite svoje čaše i posude izvana, a iznutra su pune prijevare i neumerenosti. ²⁶ Slijepi farizeji, najprije očistite unutrašnjost čaše, pa će joj i vanjsina biti čista!

²⁷ Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Licemjeri jedni! Vi ste poput okrećenih

grobova koji izgledaju lijepo izvana, ali iznutra su puni mrtvačkih kostiju i svakojake nečistoće.²⁸ Tako i vi izvana ljudima izgledate pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja.

²⁹ Jao vama, učitelji Zakona i farizeji! Gradite grobnice prorocima i ukrašavate grobove pravednika,³⁰ govoreći: 'Da smo živjeli u vrijeme svojih predaka, ne bismo s njima sudjelovali u ubijanju proroka.'³¹ Tako potvrđujete da ste potomci onih koji su ubijali proroke.³² Dovršite, dakle, ono što su vaši preci započeli!

³³ Zmije i zmijski porodi! Kako ćete izbjegći da ne budete osuđeni na pakao?

³⁴ Zato vam, evo, šaljem proroke, mudrace i učitelje. Neke od njih ubit ćete i razapeti. A neke ćete bičevati u svojim sinagogama i progoniti ih iz grada u grad.³⁵ Zato ćete biti krivi za ubojstva svih nedužnih ljudi na zemlji — od ubojstva nevinog Abela do ubojstva Zaharije,[‡] Barahijina sina, kojega ste ubili između svetišta i žrtvenika.³⁶ Istinu vam kažem: krivnja za sve to past će na vas koji sada živite.«

Isus kori Jeruzalem

(Lk 13,34–35)

³⁷ »Jeruzaleme, Jeruzaleme, ti koji ubijaš proroke i kamenuješ one koji su ti poslani od Boga! Koliko li sam puta želio skupiti tvoju djecu, kao što kvočka skuplja piliće pod svoja krila, ali ti to nisi htio.³⁸ Sada će tvoja kuća biti prepuštena tebi — pusta!³⁹ Zaista, kažem vam: nećete me više vidjeti dok ne kažete: 'Blagoslovjen onaj koji dolazi u ime Gospodinovo!'[¶]«

^{*}23:23 **metvica, kopar i kumin** Začinske vrtne biljke. Neki su, u pretjeranoj religioznosti, pomno pazili na to da daju točno desetinu i od ovih biljaka.

[†]23:24 **Cijedite ... devu** Pomno pazite na religijske forme, a zanemarujete ono što je istinski vrijedno u Božjim očima.

[‡]23:35 **Abel, Zaharija** U hebrejskom Starom zavjetu, prvi i zadnji ubijeni čovjek.

[¶]23:39 Citat iz Ps 118,26.

Uništenje Hrama

(Mk 13,1-2; Lk 21,5-6)

24 Kad je Isus izašao iz Hrama i pošao dalje, pristupili su mu njegovi učenici pokazujući mu hramske zgrade.² A on im je rekao: »Vidite li sve ovo? Istinu vam kažem: neće ostati ni kamen na kamenu. Svaki će se srušiti.«

Početak nevolja

(Mk 13,3-23; Lk 21,7-19)

³ Dok je Isus sjedio na Maslinskoj gori, njegovi su učenici došli k njemu nasamo, pa mu rekli: »Kaži nam kada će se to dogoditi i koji će biti znak tvoga ponovnog dolaska i svršetka svijeta*.«

⁴ Odgovorio im je: »Pazite da vas tko ne prevari,⁵ jer mnogi će doći pozivajući se na moje ime i reći: 'Ja sam Krist' i mnoge će prevariti.⁶ Čut ćete za ratove i glasine o ratovima što će se voditi. Nemojte se uznemiravati! To se mora dogoditi, ali to još nije kraj.⁷ Da, narod će se boriti protiv drugog naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će gladi i potresa posvuda.⁸ Ali sve je to samo početak porođajnih muka.⁹ U to vrijeme ljudi će vas predavati da budete kažnjeni i ubijat će vas. Svi će vas narodi mrziti jer ste moji sljedbenici.¹⁰ I mnogi će tada izgubiti vjeru te će jedni druge predavati vlastima i mrziti se međusobno.¹¹ Pojavit će se mnogi lažni proroci i mnoge će zavesti.¹² Povećat će se bezkonje i ljubav će kod mnogih ohladjeti.¹³ Ali tko ustraje do kraja, bit će spašen.¹⁴ A ova Radosna vijest o kraljevstvu propovijedat će se po cijelom svijetu kao svjedočanstvo svim narodima. I tada će doći kraj.

*24:3 **svijet** Doslovno: »dob« ili »vrijeme«.

†24:15 **grozota pustoši** Užas uništenja. Vidi Dn 9,27; 12,11.

*24:27 Svi će moći jasno vidjeti Kristov dolazak.

*24:28 **lešinari** Ili: »orlovi«, ptice koje se hrane lešinama.

¹⁵ Dakle, kad ugledate grozotu pustoši,[†] o kojoj je govorio prorok Daniel, kako stoji na svetom mjestu u Hramu — tko ovo čita, neka shvati! — ¹⁶ tada neka bježe u planine oni koji budu u Judeji.¹⁷ Tko bude na krovu kuće, neka ne silazi u kuću da nešto uzme.¹⁸ A tko bude u polju, neka se ne vraća da uzme ogrtač.¹⁹ Jao trudnicama i dojiljama u te dane!²⁰ Molite da vaš bijeg ne bude zimi ili u subotu.²¹ U to će vrijeme nastati velika nevolja, kakve nije bilo od početka svijeta niti će je ikada biti.²² I kad se ti dani ne bi skratili, nitko ne bi preživio. Ali, zbog svojih izabranih, Bog će skratiti te dane.²³ Ako vam tko u to vrijeme kaže: 'Gle! Krist je ovdje' ili 'Eno ga ondje', nemojte mu vjerovati.²⁴ Jer pojavit će se lažni mesije i lažni proroci i činit će čudesne znakove i čuda da bi zaveli, ako je moguće, čak i Božje izabranike.²⁵ Pazite! Unaprijed sam vas upozorio.

²⁶ Zato, ako vam kažu: 'Evo, Krist je u pustinji', ne idite onamo. Ili ako kažu: 'Evo ga u unutrašnjim sobama', nemojte im vjerovati.²⁷ Jer dolazak Sina Čovječjega bit će poput munje što bljesne na istoku i rasvjetli sve do zapada.[‡]²⁸ A gdje god bude lešina, ondje će se skupljati i lešinari*.«

Dolazak Sina Čovječjega

(Mk 13,24-37; Lk 17,26-30;
34-36; 21,25-33)

²⁹ »Odmah poslije nevolje tih dana Sunce će se pomračiti, a mjesec više neće sjati. Zvijezde će padati s neba,

a nebeska će se tijela potresti.*

³⁰Tada će se na nebu pojavitи znak dolaska Sina Čovječjega. Sva plemena na zemlji tada će zaplakati i vidjet će Sina Čovječjega kako dolazi na nebeskim oblacima sa silom i velikom slavom.
³¹A on će poslatи svoje anđele s glasnom trubom i oni će skupiti njegove izabranike sa sve četiri strane svijeta,[†] s jednoga kraja neba do drugoga.

³²Učite iz usporedbe o smokvi. Čim joj grane omekšaju i olistaju, znate da je ljeto blizu. ³³Isto tako, kad vidite sve ove događaje, znajte da vrijeme dolaska Sina Čovječjega tek što nije došlo. ³⁴Istinu vam kažem: sve će se to dogoditi još za života ovoga naraštaja. ³⁵Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi neće proći.

³⁶A o onom danu i satu nitko ništa ne zna, čak ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac. ³⁷Kao što je bilo u Noino vrijeme, tako će biti i u vrijeme dolaska Sina Čovječjega. ³⁸U vrijeme prije popota ljudi su jeli i pili, ženili se i udavali, sve do dana kad je Noa ušao u brod. ³⁹I ništa nisu slutili dok potop nije došao i sve ih odnio. Tako će biti i prilikom dolaska Sina Čovječjega. ⁴⁰U to će vrijeme dvojica raditi u polju. Jedan od njih će se uzeti, a drugi ostaviti. ⁴¹Dvije će žene u mlinu mljeti žito. Jedna od njih će se uzeti, a druga ostaviti.

⁴²Zato budite spremni, jer ne znate u koji dan dolazi vaš Gospodin. ⁴³I zapamtite ovo: da je vlasnik kuće znao u koje će doba noći doći lopov, ostao bi budan i ne bi dopustio da mu provali u kuću. ⁴⁴Zato i vi budite spremni, jer će Sin Čovječji doći kad ga ne očekujete.«

Dobar i zao sluga

(Lk 12,41–48)

⁴⁵»Tko je, dakle, onaj vjerni i razboriti sluga koga je gospodar postavio nad svim svojim slugama da im daje hranu u pravo vrijeme? ⁴⁶Blago onom sluzi koga njegov gospodar, kada dođe, nađe gdje obavlja svoju dužnost. ⁴⁷Istinu vam kažem: gospodar će toga slugu postaviti da upravlja svim njegovim imanjem. ⁴⁸Ali ako zli sluga u sebi kaže: 'Moj se gospodar još dugo neće vratiti', ⁴⁹pa počne tući druge sluge te jesti i piti s pijancima,⁵⁰ doći će njegov gospodar u dan i sat kada ga ne očekuje. ⁵¹Tada će ga njegov gospodar okrutno kazniti i dodijeliti mu mjesto među licemjerima, gdje će biti plač i škrugut zuba.«

Usporedba o deset djevojaka

25 »Tada će kraljevstvo nebesko biti poput deset djevojaka[‡] koje su uzele svoje svjetiljke i pošle u susret mladoženji. ²Pet ih je bilo ludih, a pet mudrih. ³Lude su djevojke uzele svoje svjetiljke, ali nisu ponijele ulja. ⁴No mudre su, zajedno sa svjetiljkama, uzele i ulje u posudama. ⁵Budući da je mladoženja kasnio, sve su djevojke zadrijemale i zaspale.

⁶No, u ponoć začuo se glas: 'Evo mladoženje! Izadite mu u susret!'

⁷Tada su sve djevojke ustale i pripremile svoje svjetiljke. ⁸Lude su djevojke rekле mudrima: 'Dajte nam malo od vašega ulja, jer nam se svjetiljke gase.'

⁹No, mudre su im djevojke odgovorele: 'Ne možemo, jer neće biti dovoljno

*24:29 Vidi Iz 13,10; 34,4.

[†]24:31 *sa sve četiri strane svijeta* Doslovno: »od četiri vjetra«, što znači: sa svih strana svijeta.

[‡]25:1 *djevojke* Doslovno: »djevice«.

ni za nas ni za vas. Radije otiđite pro-davaču i kupite ulje.'

¹⁰Dok su išle kupiti ulje, mladoženja je stigao. One djevojke koje su bile spremne, pošle su s njim na svad-benu svečanost, a vrata su se za njima zatvorila.

¹¹Kasnije su stigle i ostale djevojke pa su rekle: 'Gospodine, Gospodine, otvo ri nam vrata!'

¹²A on im je odgovorio: 'Istinu vam kažem: ja vas ne poznajem.'

¹³Zato budite spremni, jer ne znate ni dan ni sat kada će Sin Čovječji doći.«

Povjereni talenti

(Lk 19,11–27)

¹⁴»Kraljevstvo nebesko je poput čov-jeka koji se spremao na put, pa je pozvao svoje sluge i predao im svoju imovinu na upravljanje. ¹⁵Jednom od njih dao je pet talenata*, drugom dva talenta, a trećem jedan. Svakom je dodijelio prema njegovim sposobnostima, a zatim je o-putovao. ¹⁶Onaj koji je primio pet tal-enata odmah je uložio novac te zaradio još pet talenata. ¹⁷Isto tako i onaj koji je primio dva talenta zaradio je još dva. ¹⁸Ali onaj koji je primio jedan talenat otisao je, iskopao jamu u zemlji i sakrio gospodarev novac.

¹⁹Nakon mnogo vremena vratio se gospodar tih slugu i zatražio od njih da mu polože račun. ²⁰Pristupio mu je onaj koji je dobio pet talenata te je donio još pet talenata. Rekao je: 'Gospodaru, pov-jerio si mi pet talenata, a ja sam, evo, zaradio još pet.'

²¹Gospodar mu je rekao: 'Dobro, vjerni i dobri slugo! Bio si pouzdan u malom pa ču te postaviti da upravljaš

velikim. Uđi i podijeli radost sa svojim gospodarem!'

²²Zatim mu je pristupio onaj koji je dobio dva talenta pa mu rekao: 'Gospodaru, povjerio si mi dva talenta, a ja sam, evo, zaradio još dva.'

²³Gospodar mu je odgovorio: 'Dobro, vjerni i dobri slugo! Bio si pouzdan u malom, pa ču te postaviti da upravljaš velikim. Uđi i podijeli radost sa svojim gospodarem!'

²⁴Tada mu je pristupio onaj koji je do-bio jedan talenat te mu rekao: 'Gospodaru, znao sam da si tvrd čovjek i da ubireš gdje nisi posadio i skupljaš gdje nisi posijao. ²⁵Bojao sam se, pa sam otisao i sakrio talenat u zemlju. Evo, uzmi što je tvoje!'

²⁶Gospodar mu je na to odgovorio: 'Zli i lijeni slugo! Znao si da ubirem gdje nisam posadio i da skupljam gdje nisam posijao. ²⁷Zato si trebao odnijeti moj novac u banku, pa bih, kada dođem, uzeo svoje zajedno s kamatama.

²⁸Zato mu oduzmite talenat i dajte ga onomu koji ima deset talenata! ²⁹Jer svakomu tko ima dat će se još, pa će imati u izobilju, a svakomu tko nema oduzet će se i ono što ima. ³⁰Zato, bacite ovoga beskorisnog slugu u tamu, gdje će biti plač i škrugut zuba!«

Sud svih naroda

³¹»Kad Sin Čovječji dođe u svojoj slavi, sa svim svojim anđelima, sjest će na svoje slavno prijestolje. ³²Tada će se pred njim okupiti svi narodi i on će razdvojiti jedne od drugih, kao što pa-stir razdvaja ovce[†] od jaraca[‡]. ³³Ovce će postaviti sa svoje desne strane, a jarce s lijeve.

***25:15 talenat** Vidi Mt 18,24 i isto u 25, 20; 22; 24 i 28.

[†]**25:32 ovce** Pravednici.

[‡]**25:32 jarci** Nepravednici.

³⁴Tada će kralj reći onima s desne strane: 'Dodite, vi blagoslovljeni od moga Oca, i primite u nasljedstvo kraljevstvo pripremljeno za vas od postanka svijeta! ³⁵To je vaša nagrada, jer bio sam gladan, a vi ste me nahranili; bio sam žedan, a vi ste me napojili; bio sam stranac, a vi ste me ugostili; ³⁶bio sam gol, a vi ste me obukli; bio sam bolestan, a vi ste se brinuli za mene; bio sam u zatvoru, a vi ste me posjetili.'

³⁷Tada će mu pravednici reći: 'Gospodine, kad smo te to vidjeli gladnoga i nahranili te ili žednoga i dali ti piti?

³⁸Kad smo te vidjeli kao stranca i ugostili te ili bez odjeće i obukli te? ³⁹I kad smo te to vidjeli bolesnoga ili u zatvoru i posjetili te?'

⁴⁰A kralj će im odgovoriti: 'Istinu vam kažem: kad god ste učinili nešto za jednoga od ove moje najmanje braće, za mene ste učinili!'

⁴¹Zatim će kralj reći i onima sa svoje lijeve strane: 'Idite od mene, vi prokleti, u vječni oganj koji je pripremljen za đavla i njegove anđele! ⁴²Jer bio sam gladan, a niste me nahranili; bio sam žedan, a niste mi dali piti; ⁴³bio sam stranac, a niste me primili u svoj dom; bio sam bez odjeće, a niste me odjenuli; bio sam bolestan i u zatvoru, a niste me posjetili.'

⁴⁴Tada će mu i oni reći: 'Gospodine, kad smo te to vidjeli gladnog ili žednog, ili kao stranca, ili bez odjeće, ili bolesnog, ili u zatvoru pa ti nismo pomogli?'

⁴⁵A on će im odgovoriti: 'Istinu vam kažem: kad god niste nešto učinili za jednoga od ovih najmanjih, niste učinili ni za mene.'

⁴⁶Takvi će otići u vječnu muku, a pravednici u život vječni.«

Židovske vođe žele ubiti Isusa

(Mk 14,1–2; Lk 22,1–2; Iv 11,45–53)

26 Kad je Isus sve to izgovorio, rekao je svojim učenicima: ²»Znate da je za dva dana Pasha i Sin Čovječji bit će predan da ga razapnu.«

³U to su se doba svećenički poglavari i narodne starještine okupili u palači velikoga svećenika, imenom Kaifa, ⁴te su se dogovorili da Isusa na prijevaru uhvate i ubiju. ⁵No, rekli su: »Ne smijemo to učiniti za vrijeme blagdana, da se narod ne bi pobunio.«

Djelo ljubavi

(Mk 14,3–9; Iv 12,1–8)

⁶Isus je boravio u Betaniji, u kući gubavca Šimuna. ⁷I dok je bio za stolom, pristupila mu je neka žena s alabastrenom posudom punom skupocjena mirisa te ga izlila na njegovu glavu.

⁸Kad su to vidjeli učenici, razljutili su se i rekli: »Čemu takvo rasipanje? ⁹Miris se mogao skupo prodati, a novac dati siromašnjima.«

¹⁰Isus je znao o čemu govore, pa im je rekao: »Žašto zamjerate ovoj ženi? Ona je učinila djelo ljubavi prema meni.

¹¹Jer siromahe čete uvijek imati kraj sebe,* ali mene nećete uvijek imati.

¹²Kad je izlila ovaj miris na moje tijelo, učinila je to kao pripremu za moj ukop.

¹³Istinu vam kažem: gdje god se ova Radosna vijest bude objavljivala po svijetu, spominjat će se i ovo što je ona učinila — kao sjećanje na nju.«

Juda Iskariotski

(Mk 14,10–11; Lk 22,3–6)

¹⁴Tada je jedan od Dvanaestorice, zvan Juda Iskariotski, otišao svećeničkim poglavarima. ¹⁵Upitao ih je: »Što čete mi dati ako vam predam

*^{26:11} Jer siromahe ... kraj sebe Vidi Pnz 15,11.

Isusa?« A oni su mu izbrojali trideset srebrnjaka. ¹⁶ Od toga trenutka Juda je tražio povoljnju priliku da im predla Isusa.

Pashalna večera

(Mk 14,12–21; Lk 22,7–14;
21–23; Iv 13,21–30)

¹⁷ Prvog dana Blagdana beskvasnih kruhova učenici su pristupili Isusu i upitali ga: »Gdje želiš da ti pripremimo pashalnu večeru?«

¹⁸ A on im je odgovorio: »Idite u grad k tomu i tomu pa mu recite: 'Učitelj kaže: Bliži se zakazano vrijeme. Proslavit će Pashu sa svojim učenicima u tvojoj kući.'« ¹⁹ Učenici su učinili kako im je Isus naredio te su pripremili pashalnu večeru.

²⁰ Kad je došla večer, Isus je bio za stolom sa svojih dvanaest učenika.

²¹ Dok su jeli, rekao je: »Istinu vam kažem: jedan od vas će me izdati.«

²² Oni su se jako rastužili, pa su ga jedan po jedan pitali: »Da nisam ja, Gospodine?«

²³ A on je odgovorio: »Onaj koji umoči svoju ruku sa mnom u zdjelu — taj će me izdati. ²⁴ Sin Čovječji otići će kao što je o njemu pisano, ali teško onom tko izda Sina Čovječjega. Bilo bi mu bolje da se nije ni rodio.«

²⁵ Juda, koji ga je namjeravao izdati, upitao je: »Da nisam ja, učitelju?^{*}«

Isus mu je odgovorio: »Ti sam kažeš.«

Lomljenje kruha

(Mk 14,22–26; Lk
22,15–20; 1Kor 11,23–25)

²⁶ Dok su jeli, Isus je uzeo kruh, blagoslovio ga i razlomio te dao svojim učenicima govoreći: »Uzmite i jedite! Ovo je moje tijelo.«

²⁷ Onda je uzeo čašu, zahvalio Bogu te je dao učenicima govoreći: ²⁸ »Pijte iz nje svi, jer ovo je moja krv koja utemeljuje novi Savez i prolijeva se za mnoge, za oproštenje njihovih grijeha. ²⁹ I kažem vam da više neću piti od ovoga trsovog roda do onoga dana kad će ga, novoga, piti s vama u kraljevstvu Oca svoga.«

³⁰ Zatim su otpjevali hvalospjev, te se zaputili na Maslinsku goru.

Učenici napuštaju Isusa

(Mk 14,27–31; Lk
22,31–34; Iv 13,36–38)

³¹ Tada im je Isus rekao: »Svi ćete se vi još noćas zbog mene pokolebiti, jer je pisano:

'Udarat će pastira, i ovce će se iz stada razbježati.'[†]

³² Ali kad uskrsnem, ići će pred vama u Galileju.«

³³ Tada mu reče Petar: »Ako se drugi zbog tebe i pokolebaju, ja nikada neću!«

³⁴ A Isus mu je na to odgovorio: »Istinu ti kažem: još noćas, prije nego pijetao zapjeva, tri puta ćeš me zatajiti.«

³⁵ »Čak i kad bih morao umrijeti s tobom, nikada te se ne bih odrekao«, odgovorio je Petar. Tako su rekli i svi ostali učenici.

Isus moli sam

(Mk 14,32–42; Lk 22,39–46)

³⁶ Zatim je Isus otisao s učenicima u mjesto zvano Getsemani pa im rekao: »Sjednite, dok ja odem onamo moliti.«

³⁷ Sa sobom je poveo Petra i oba Zebedejeva sina. No, obuzela ga je tuga i tjeskoba ³⁸ pa im je rekao: »Moja je duša nasmrt žalosna. Ostanite ovdje i bđijte sa mnom!«

***26:25 učitelju** Doslovno: »Rabbi.«

[†]**26:31** Citat iz Zah 13,7.

³⁹ Otišao je malo dalje od njih, paš licem na zemlju i počeo moliti, govoreći: »Oče moj, ako je moguće, neka me mimoide ova čaša^{*}! Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.« ⁴⁰ Tada se vratio učenicima i našao ih kako spavaju, pa je rekao Petru: »Tako, niste mogli ostati budni sa mnom ni jedan sat! ⁴¹ Bdjite i molite, da ne padnete u iskušenje! Vaš duh želi činiti što je dobro, ali tijelo je slabo.«

⁴² Ponovno je otišao od njih i molio govoreći: »Oče moj, ako nije moguće da me mimoide ova čaša, neka se izvrši tvoja volja!«

⁴³ Zatim se vratio i opet ih je našao kako spavaju. Oči su im se same sklapale. ⁴⁴ Ostavio ih je i ponovno otišao pa je molio i treći put istim riječima.

⁴⁵ Zatim je otišao učenicima i rekao im: »Zar još uvijek spavate i odmarate? Evo, došao je čas kada će Sin Čovječji biti predan u ruke grešnika. ⁴⁶ Ustanite! Idemo! Evo, ovdje je onaj koji će me izdati!«

Isusovo uhićenje

(Mk 14,43–50; Lk 22,47–53; Iv 18,3–12)

⁴⁷ Dok je Isus još govorio, došao je Juda, jedan od Dvanaestorice. S njim je bilo silno mnoštvo naoružano mačevima i toljagama, koje su poslali svećenički poglavari i narodne starješine. ⁴⁸ Isusov je izdajnik s njima dogovorio znak. Rekao im je: »Koga poljubim, taj je. Njega uhvatite!« ⁴⁹ I odmah je pristupio Isusu te mu rekao: »Zdravo, učitelju![†]« i poljubio ga.

⁵⁰ A Isus mu je rekao: »Prijatelju, učini to zbog čega si došao!«

Ljudi su tada prišli Isusu, zgrabili ga i uhitili. ⁵¹ A jedan od onih koji su bili

s Isusom posegnuo je za svojim mačem, izvukao ga, udario njime slugu velikoga svećenika i odrezao mu uho.

⁵² Ali Isus mu je rekao: »Vrati svoj mač u korice, jer svi koji se mača hvataju, od mača i pogibaju. ⁵³ Zar ne shvaćaš da mogu zamoliti svoga Oca i on bi mi odmah poslao više od dvanaest vojski anđela? ⁵⁴ Ali kako bi se onda ispunila Pisma, koja kažu da tako mora biti?«

⁵⁵ Zatim se obratio mnoštvu: »Zar ste došli da me uhvatite s mačevima i toljagama kao da sam lopov? Svaki dan sjedio sam u Hramu i poučavao, a niste me uhvatili. ⁵⁶ Ali ovo se sve dogodilo da se ispune Pisma proroka.« I tada su ga svi učenici napustili i pobegli.

Isus pred židovskim vođama

(Mk 14,53–65; Lk 22,54–55; 63–71; Iv 18,13–14; 19–24)

⁵⁷ Oni koji su uhvatili Isusa odveli su ga k velikom svećeniku Kaifi, kod koga su se okupili učitelji Zakona i starješine.

⁵⁸ Petar je iz daljine slijedio Isusa sve do dvorišta velikoga svećenika, pa je ušao i sjeo sa stražarima da vidi što će se dogoditi.

⁵⁹ Svećenički poglavari i cijelo Veliko vijeće tražili su lažni dokaz protiv Isusa kako bi ga mogli ubiti. ⁶⁰ Ali nisu ga našli, iako su došli mnogi lažni svjedoci. Napokon su došla dvojica ⁶¹ pa su rekla: »Ovaj je rekao: 'Mogu srušiti Božji Hram i za tri dana ponovno ga sagraditi.'«

⁶² Tada je ustao veliki svećenik i upitao Isusa: »Zar nećeš ništa odgovoriti? Što to ovi svjedoče protiv tebe?« ⁶³ No, Isus je šutio.

Onda mu je veliki svećenik rekao: »Zaklinjem te živim Bogom da nam kažeš jesis li ti Krist, Sin Božji?«

*26:39 čaša Čaša koju će Isus ispitati znači prihvati patnje kroz koje je on trebao proći. Isto u retku 42.

[†]26:49 učitelju Doslovno: »Rabbi.«

⁶⁴ A Isus mu je rekao: »Sam tako kažeš. I još vam kažem da ćete nakon ovoga vidjeti Sina Čovječjega kako sjedi zdesna Bogu i dolazi na nebeskim oblacima.«

⁶⁵ Tada je veliki svećenik razderao svoju odjeću i rekao: »Uvrijedio je Boga! Što nam još trebaju svjedoci? Evo, upravo ste čuli uvredu! ⁶⁶ Što mislite?«

A oni su odgovorili: »Zaslužio je smrt!«

⁶⁷ Onda su mu pljuvali u lice i udarali ga šakama. A drugi su ga pljuskali, ⁶⁸ govoreći: »Pokaži da si prorok, Kriste. Reci tko te udario?«

Petar se odriče Isusa

(Mk 14,66–72; Lk 22,56–62;
Iv 18,15–18; 25–27)

⁶⁹ A Petar je sjedio vani, u dvorištu. Prišla mu je jedna sluškinja i rekla: »I ti si bio s Isusom Galilejcem!«

⁷⁰ Ali on je to pred svima zanijekao. Rekao je: »Ne znam što govorиш.«

⁷¹ Zatim je otiašao prema ulazu, gdje ga je opazila druga sluškinja koja je rekla onima oko sebe: »Ovaj je bio s Isusom iz Nazareta.«

⁷² Petar je to opet zanijekao, zaklinjući se: »Ne poznajem toga čovjeka!«

⁷³ Malo kasnije pristupili su Petru oni koji su ondje stajali te mu rekli: »Ti zaista jesи jedan od njih. Tvoj te govor odaje.«

⁷⁴ A on je počeo kleti i zaklinjati se: »Ne poznajem toga čovjeka.« I tada se oglasio pijetao. ⁷⁵ A Petar se sjetio Isusovih riječi: »Prije nego što se pijetao oglasi, triput ćeš me se odreći.« Izašao je i gorko zaplakao.

Isus je predan upravitelju Pilatu

(Mk 15,1; Lk 23,1–2; Iv 18,28–32)

27 Rano ujutro svi svećenički poglavari i narodne starještine dogovorili su se da ubiju Isusa.

² Zatim su ga svezali, odveli i predali upravitelju Pilatu.

Judino samoubojstvo

(Dj 1,18–19)

³ Kad je Juda, koji ga je izdao, video da je Isus osuđen, požalio je zbog onoga što je učinio, pa je svećeničkim poglavarima i starješinama vratio trideset srebrnjaka.

⁴ Rekao je: »Pogriješio sam što sam nevinu čovjeka predao da ga ubiju.«

No, oni su rekli: »Što se to nas tiče? To je twoja stvar!«

⁵ Tada je Juda bacio srebrnjake u Hram, otiašao i objesio se.

⁶ Svećenički poglavari uzeli su srebrnjake i rekli: »Protivi se našem Zakonu da ih stavimo u hramsku blagajnu, jer su plaća za krv.« ⁷ Stoga su odlučili kupiti za njih lončarevu njivu da bude groblje za strance. ⁸ Zato je ta njiva do danas znana kao Krvava njiva. ⁹ Tako se ispunilo što je rekao prorok Jeremija:

»Uzeli su trideset srebrnjaka. Toko su Izraelci odlučili platiti za njegov život. ¹⁰ I tim su novcem kupili lončarevu njivu, kao što im je Gospodin naredio.«*

Isus pred Pilatom

(Mk 15,2–5; Lk 23,3–5; Iv 18,33–38)

¹¹ U međuvremenu su Isusa doveli pred upravitelja i ovaj ga je upitao: »Jesi li ti kralj Židova?«

Isus je rekao: »Ti tako kažeš.«

¹² A dok su ga svećenički poglavari i starještine optuživali, nije ništa odgovarao.

¹³ Tada ga je Pilat upitao: »Zar ne čuješ što sve protiv tebe svjedoče?«

¹⁴ Ali Isus mu nije odgovorio ni na jedno pitanje, pa se Pilat jako čudio.

*^{27:10} Uzeli ... naredio Vidi Zah 11,12–13; Jr 32,6–9.

Baraba umjesto Isusa

(Mk 15,6–15; Lk 23,13–25;
Iv 18,39–19,16)

¹⁵ Upravitelj je običavao svakoga blagdana pustiti narodu jednoga zatvorenika po njihovoj želji. ¹⁶ U to su vrijeme imali zloglasnoga zatvorenika zvanog Baraba*. ¹⁷ Kad se narod okupio, Pilat je upitao: »Koga želite da vam oslobođim: Barabu ili Isusa koji se zove Krist?« ¹⁸ Pilat je, naime, znao da su mu Isusa predali iz zavisti.

¹⁹ Dok je Pilat sjedio na sudačkoj stolici, njegova mu je žena poručila: »Nemoj učiniti ništa protiv toga nevinog čovjeka. Cijeli sam dan uz nemirena zbog sna koji sam o njemu sanjala.«

²⁰ Ali svećenički poglavari i starještine nagovorili su narod da od Pilata zatraži da pusti Barabu, a Isusa da pogubi.

²¹ Tada ih je upravitelj upitao: »Ko jega od ove dvojice želite da vam oslobođim?«

Odgovorili su: »Barabu!«

²² Pilat ih je upitao: »Što da onda učinim s Isusom zvanim Krist?«

»Neka se razapne!« svi su odgovorili.

²³ Pilat je upitao: »Zašto? Kakav je zločin počinio?«

A oni su još glasnije vikali: »Razapni!«

²⁴ Kako je Pilat vidio da time ništa ne postiže i da nastaje sve veći metež, uzeo je vode i pred narodom oprao ruke,[†] rekavši: »Nevin sam za smrt ovog pravednika. Odgovornost pada na vas.«

²⁵ A sav je narod odgovorio: »Njegova smrt neka padne na nas i na našu djecu!«

²⁶ Pilat im je tada oslobođio Barabu, a Isusa je izbičevao i zatim predao da ga razapnu.

Isusa izruguju

(Mk 15,16–20; Iv 19,2–3)

²⁷ Onda su upraviteljevi vojnici odveli Isusa u upraviteljevu palaču i oko njega okupili cijelu četu. ²⁸ Zatim su ga svukli i prebacili na njega grimizni ogrtač.²⁹ Ispleli su krunu od trnja i stavili mu je na glavu, a u desnu ruku stavili su mu trsku. Kleknuli su pred njega i rugali mu se govoreći: »Živio kralj Židova!« ³⁰ Zatim su pljuvali po njemu i udarali ga trskom po glavi. ³¹ Kad su mu se prestali izrugivati, uzeli su s njega ogrtač i obukli mu njegovu odjeću te ga odveli da ga razapnu.

Isusa razapinju na križ

(Mk 15,21–32; Lk 23,26–43; Iv 19,17–27)

³² Dok su izlazili iz grada, naišli su na nekoga čovjeka iz Cirene koji se zvao Šimun te su ga prisilili da nosi Isusov križ. ³³ Kad su došli do mjesta zvanoga Golgota, što znači Lubanja, ³⁴ dali su Isusu da piye vino pomiješano sa žuči[‡]. Ali kad ga je okusio, nije htio piti. ³⁵ Tada su ga razapeli i bacanjem kocke razdijelili njegovu odjeću među sobom. ³⁶ Zatim su ondje sjeli i čuvali ga. ³⁷ Iznad glave stavili su mu natpis na kojem je bila napisana njegova krivnja: »Ovo je Isus, kralj Židova.« ³⁸ Zajedno s njim razapeli su i dva razbojnika — jednoga s njegove desne strane, a drugoga s lijeve.

³⁹ Prolaznici su ga vrijeđali. Mahali su glavama⁴⁰ i govorili: »Ti, koji si rekao da možeš srušiti Hram i za tri dana ponovno ga sagraditi, spasi samoga sebe! Ako si Sin Božji, siđi s križa!«

*^{27:16} **Baraba** U nekim grčkim prijevodima Baraba se naziva Isus Baraba.

[†]^{27:24} **oprao ruke** Pilatov znak da ne želi imati ništa s odlukom naroda da ubije Isusa.

[‡]^{27:34} **žuč** Najvjerojatnije opojno sredstvo gorka okusa pomiješano s vinom za ublažavanje bolova.

⁴¹ Slično su mu se rugali i svećenički poglavari, zajedno s učiteljima Zakona i starješinama. Govorili su: ⁴² »Spasio je druge, ali ne može spasiti sama sebe. On je kralj Izraela, pa neka sada siđe s križa i mi ćemo mu povjerovati. ⁴³ Uzda se u Boga, pa neka ga on spasi, ako želi. Ta sam je rekao: 'Ja sam Sin Božji.'« ⁴⁴ Na isti način vrijedali su ga i razbojnici koji su s njim bili razapeti.

Isus umire

(Mk 15,33–41; Lk 23,44–49; Iv 19,28–30)

⁴⁵ Od podneva pa do tri sata po cijeloj je zemlji zavladala tama. ⁴⁶ Oko tri sata Isus je povikao jakim glasom: »Eli, Eli! Lema sabakthani?«, što znači: »Bože moj, Bože moj! Zašto si me ostavio?«^{*}

⁴⁷ To su čuli neki koji su ondje stajali pa su rekli: »Zove Iliju.«[†]

⁴⁸ Jedan od njih odmah je otrčao, uzeo sružnu, natopio je octom te je stavio na štap i ponudio Isusu da pije. ⁴⁹ A ostali su govorili: »Stani da vidimo hoće li doći Ilija da ga spasi.«

⁵⁰ A Isus je još jednom povikao jakim glasom, a onda je izdahnuo[‡].

⁵¹ Istoga se trena zastor u Hramu razderao popola, od vrha do dna. Zemlja se potresla, a stijene su se raspucale. ⁵² Grobovi su se otvorili i uskrsla su tijela mnogih umrlih Božjih ljudi. ⁵³ Nakon Isusova uskrsnuća izašli su iz grobova i otišli u Sveti Grad[¶] te se pokazali mnogima.

⁵⁴ Kad su časnik i oni koji su s njim čuvали Isusa vidjeli potres i ostale događaje,

jako su se prestrašili i rekli: »Ovaj je zaista bio Sin Božji!«

⁵⁵ Tamo su bile i mnoge žene koje su sve to izdaleka promatrале. One su pratile Isusa još iz Galileje i služile mu.

⁵⁶ Među njima bile su Marija Magdalena, Marija, majka Jakovljeva i Josipova te majka Zebedejevih sinova.[§]

Isusa pokapaju

(Mk 15,42–47; Lk 23,50–56; Iv 19,38–42)

⁵⁷ Kad se spustila večer, došao je neki bogati čovjek iz Arimateje imenom Josip. I on je bio Isusov učenik. ⁵⁸ Otišao je k Pilatu i zatražio Isusovo tijelo. Pilat je naredio da mu predaju tijelo. ⁵⁹ Josip je uzeo tijelo i zamotao ga u novo platno.

⁶⁰ Položio ga je u sasvim novu grobnicu koju je za sebe isklesao u stijeni. Zatim je ulaz zatvorio velikim kamenom i otišao. ⁶¹ A Marija Magdalena i druga Marija sjedile su preko puta groba.

⁶² Sutradan, nakon Dana pripreme,^{**} otišli su svećenički poglavari i farizeji k Pilatu. ⁶³ Rekli su mu: »Gospodine, sjetili smo se da je onaj varalica još za života rekao: 'Za tri dana ustatiću od mrtvih.'

⁶⁴ Zato naredi da se grob dobro čuva sve do trećeg dana, da ne bi došli njegovi učenici i ukrali tijelo, pa onda rekli narodu: 'Ustao je od mrtvih.' Tako bi ta posljednja prijevara bila gora od prve.«

⁶⁵ A Pilat im je rekao: »Evo vam straže, pa idite i osigurajte grob kako znate!«

⁶⁶ Oni su otišli i osigurali grob. Zapečatili su kamen i postavili stražu.

*^{27:46} Citat iz Ps 22,1.

^{†27:47} **Zove Iliju** »Moj Bože« (na hebrejskom »Eli«, a na aramejskom »Eloi«) zvučalo je poput imena »Ilija«. Ilija je bio poznati Božji prorok, koji je živio oko 850. godine prije Krista.

^{‡27:50} **izdahnuo** Doslovno: »ispustio duh.«

^{¶27:53} **Sveti Grad** Jeruzalem.

^{§27:56} **majka Zebedejevih sinova** Jakovljeva i Ivanova majka.

^{**27:62} **Dan pripreme** Petak, dan pripreme prije subotnjeg odmora.

Prazan grob

(Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; Iv 20,1–10)

28 Nakon subote, u zoru prvoga dana u tjednu, došle su Marija Magdalena i druga Marija pogledati grob.

²I odjednom je nastao snažan potres, jer je Gospodinov anđeo sišao s neba. Prišao je grobu i maknuo kamen s ulaza te sjeo na njega. ³Lice mu je bilo sjajno poput munje, a odjeća mu je bila bijela kao snijeg. ⁴Stražari su se tresli i zamrli od straha.

⁵A anđeo je rekao ženama: »Ne bojte se! Znam da tražite Isusa kojega su razapeli. ⁶Ali on nije ovdje! Uskrsnuo je, baš kao što je i rekao. Dođite vidjeti mjesto gdje je ležao. ⁷Zatim brzo idite i recite njegovim učenicima: 'Ustao je od mrtvih i sada ide pred vama u Galileju. Tamo ćete ga vidjeti.' Zapamtite što sam vam rekao!«

⁸Žene su brzo napustile grob te su uplašene, ali i radosne, otrčale javiti to Isusovim učenicima. ⁹Iznenada im je u susret došao Isus te im rekao: »Zdravo!« One su mu prišle, uhvatile ga za noge i poklonile mu se. ¹⁰Tada im je Isus rekao: »Nemojte se bojati! Idite i recite mojoj braći neka idu u Galileju. Ondje će me vidjeti.«

Izvještaj židovskim vođama

¹¹Dok su žene bile na putu, neki od stražara otišli su u grad te ispričali svećeničkim poglavarima sve što se dogodilo. ¹²A ovi su se sastali sa starješinama i odlučili vojnicima dati mnogo novca. ¹³Rekli su im: »Kažite da su Isusovi učenici došli noću i da su ukrali njegovo tijelo dok ste vi spavali. ¹⁴Ako upravitelj čuje za ovo, mi ćemo ga već uvjeriti u suprotno i nećete imati nikakvih neprilika.« ¹⁵Vojnici su uzeli novac i učinili kako im je rečeno. Tako se ova priča proširila među Židovima, i to traje do dana današnjega.

Isus šalje učenike

(Mk 16,14–18; Lk 24,36–49;
Iv 20,19–23; Dj 1,6–8)

¹⁶Jedanaest učenika otišlo je u Galileju, na brdo na koje im je Isus rekao da idu. ¹⁷Kad su ugledali Isusa, poklonili su mu se. Ali neki su sumnjali da je to on. ¹⁸Tada im je Isus prišao i rekao: »Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. ¹⁹Zato idite i učinite sve narode mojim učenicima, krsteći ih u ime Oca, Sina i Duha Svetoga ²⁰i učite ih da vrše sve što sam vam zapovjedio. Ja sam s vama uvijek, sve do svršetka svijeta.«*

***28:20 svijet** Doslovno: »dob« ili »vrijeme«.